

**VEŘEJNÁ PODPORA:
OTÁZKY SPOJENÉ S POSUZOVÁNÍM EXISTENCE
VEŘEJNÉ PODPORY, JEJÍ SLUČITELNOSTI SE
SMLOUVOU O ZALOŽENÍ ES A PROCEDURÁLNÍ
POSTUPY
(STRUČNÝ PŘEHLED KOMUNITÁRNÍ ÚPRAVY)**

Zpracovatelé:

Část A: Mgr. Hana Karlová (O 530)

Mgr. Martin Vavřina (O 530)

Část: B a C: Mgr. Hana Karlová (O 530)

V Praze, dne 26.09.2005

Obsah:

I.	Úvod.....	5
A.	Obecná část	6
II.	Pojem veřejné podpory.....	6
III.	Veřejná podpora povolená a zakázaná	10
1.	Veřejná podpora povolená	10
2.	Veřejná podpora podmíněně povolená.....	10
3.	Veřejná podpora zakázaná	11
IV.	Notifikace záměru veřejné podpory	13
V.	Údaje o veřejné podpoře pro notifikaci.....	15
1.	Notifikační formulář.....	15
i.	Standardní formulář.....	15
ii.	Zjednodušený formulář	16
2.	Přílohy notifikačního formuláře	16
B.	Zvláštní část.....	20
VI.	Regionální veřejné podpory	22
1.	Regionální veřejná podpora - Sdělení 98/C 74/06	22
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	22
ii.	Druhy veřejné podpory.....	22
iii.	Intenzita	22
iv.	Možnosti navýšení intenzity.....	23
v.	Notifikace	23
2.	Multisektorální regionální veřejná podpora velkých investičních záměrů - Sdělení 2002/C 70/04 (dále jen Sdělení).....	23
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	23
ii.	Intenzita	23
iii.	Možnosti navýšení intenzity.....	23
iv.	Notifikace	23
VII.	Horizontální veřejné podpory.....	25
1.	Veřejná podpora v oblasti výzkumu a vývoje - Sdělení Komise 96/C 45/06 (dále jen Sdělení).....	25
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	25
ii.	Intenzita	25
iii.	Možnosti navýšení veřejné podpory	26
iv.	Notifikace	27
2.	Veřejné podpory poskytované za účelem ochrany životního prostředí - Rámec 2001/C 37/03 (dále jen Rámec)	27
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	27
ii.	Druhy veřejné podpory.....	28
iii.	Intenzita	28
iv.	Navýšení intenzity investiční veřejné podpory	29
v.	Notifikace	29
3.	Veřejná podpora na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích – Sdělení Komise 2004/C 244/02 (dále jen Sdělení).....	29
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	29
ii.	Druhy veřejné podpory.....	29
iii.	Intenzita	30
iv.	Notifikace	30
4.	Veřejná podpora ve formě záruk – Sdělení 2000/C 71/07	30

i.	Vymezení pojmů, působnost.....	30
ii.	Intenzita.....	31
iii.	Notifikace.....	31
5.	Veřejná podpora a rizikový kapitál - Sdělení 2001/C 235/03.....	31
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	31
ii.	Druhy veřejné podpory.....	32
iii.	Intenzita.....	32
iv.	Notifikace.....	32
6.	Veřejná podpora v oblasti přímého zdanění – Sdělení 98/C 384/03.....	32
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	32
ii.	Notifikace.....	33
7.	Veřejná podpora při prodeji státních nemovitostí – Sdělení 97/C 209/03.....	33
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	33
ii.	Notifikace.....	33
iii.	Převod bytů (bytových domů) za nižší než tržní cenu.....	33
VIII.	Blokové výjimky.....	35
1.	Veřejné podpory zaměstnanosti - nařízení (ES) 2204/2002.....	35
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	35
ii.	Intenzita.....	35
iii.	Notifikace.....	35
2.	Veřejné podpory na vzdělávání – nařízení (ES) 68/2001.....	36
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	36
ii.	Intenzita.....	36
iii.	Možnosti navýšení intenzity.....	36
iv.	Notifikace.....	36
3.	Veřejná podpora malým a středním podnikatelům – nařízení (ES) 70/2001.....	37
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	37
ii.	Druhy podpory a intenzita, možnosti zvýšení intenzity.....	37
iii.	Notifikace.....	38
4.	Veřejná podpora de minimis – nařízení (ES) 69/2001.....	38
IX.	Sektorální podpory.....	39
1.	Veřejná podpora v námořní dopravě obecně – Sdělení C 43/2004 (dále jen Sdělení).....	39
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	39
ii.	Druhy veřejné podpory.....	39
iii.	Intenzita.....	40
iv.	Notifikace.....	40
2.	Veřejná podpora na stavbu lodí – nařízení (ES) 3094/95 o podpoře lodního stavitelství, Sdělení C 317/2003.....	40
i.	Druhy veřejné podpory.....	40
ii.	Intenzita.....	41
iv.	Notifikace.....	41
3.	Veřejná podpora v letecké dopravě – Sdělení 94/C 350/07 (dále jen Sdělení).....	41
i.	Vymezení pojmů, působnost.....	41
ii.	Druhy podpor.....	41
iii.	Notifikace.....	43
4.	Veřejná podpora v oblasti budování infrastruktury.....	43
5.	Veřejná podpora v oblasti obnovy vozového parku.....	44
6.	Veřejné podpory poskytované v režimu nařízení (ES) 1107/70.....	44
7.	Úhrada závazků veřejné služby ve vztahu k veřejné podpoře.....	46
C.	Procesní postup.....	47

X. Postup Komise.....	47
1. Existující veřejné podpory	47
2. Notifikované nové veřejné podpory	48
3. Sankce v případě poskytnutí nezákonné veřejné podpory	49
4. Režim smlouvy o přistoupení ČR k EU	50

I. Úvod

Tento metodický pokyn se dělí do tří částí:

A. Obecná část

Tato část obsahuje popis postupu při:

- (1) posuzování, zda konkrétní opatření představuje veřejnou podporu,
- (2) posouzení, zda se jedná o podporu povolenou nebo zakázanou,
- (3) posouzení nutnosti notifikace záměru veřejné podpory a
- (4) zpracovávání údajů o veřejné podpoře při notifikaci.

B. Zvláštní část

Tato část obsahuje popis těch typů podpor, u nichž byly náležitosti a postup při jejich posuzování vymezeny Komisí v dokumentu právně závazné či nezávazné povahy, a je rozčleněna do čtyř celků, v souladu se standardním členěním typů veřejných podpor (regionální – horizontální – blokové výjimky – sektorální podpory). Popis jednotlivých podpor je pro lepší orientaci standardizován (vymezení pojmů, působnost – druhy veřejné podpory – intenzita – možnosti navýšení intenzity – notifikace). Tato část se použije zejm. při zpracovávání úpravy poskytnutí jednotlivé podpory nebo režimu podpory, neboť obsahuje informace o tom, jaké veřejné podpory Komise považuje za slučitelné.

C. Procesní postup

Tato část je čistě informativní povahy a obsahuje popis postupu Komise při posuzování notifikované popř. i nenotifikované veřejné podpory.

Veškeré dokumenty uváděné v tomto pokynu jsou k dispozici na internetových stránkách EU (www.europa.eu.int) a rovněž na O 530 (Mgr. Hana Karlová). Dokumenty nelegislativní povahy a judikatura Evropského soudního dvora není k dispozici v českém jazyce (standardně německy, anglicky nebo francouzsky).

A. OBECNÁ ČÁST

V této části Metodického pokynu jsou zahrnuty základní otázky vztahující se k posouzení určitého opatření z hlediska existence veřejné podpory a popsány základní postupy poskytovatele podpory (Ministerstva dopravy) do provedení notifikace záměru na poskytnutí veřejné podpory, které jsou společné všem typům podpor.

II. Pojem veřejné podpory

Čl. 87 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen Smlouva) vymezuje následující znaky veřejné podpory, z jejichž hlediska je nutno každé zamýšlené opatření prověřit:

Podpory poskytované (i) v jakékoli formě (ii) státy nebo ze státních prostředků, které (iii) narušují nebo hrozí narušením soutěže tím, že (iv) zvýhodňují (v) určité (vi) podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud (vii) ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li Smlouva jinak.

Při posuzování opatření je tedy třeba zodpovědět níže uvedené otázky pod body (i) až (vi). **Pouze pokud je na otázky (ii) až (vi) zodpovězeno kladně, a opatření má formu dle otázky (i), jedná se o veřejnou podporu.** V případě, že tato podmínka splněna není, o veřejnou podporu se nejedná a na další postup projednávání opatření (přijímání, vyhlásování apod.) se nevztahuje komunitární úprava veřejných podpor; na takovéto opatření se ovšem mohou vztahovat jiné části komunitárního práva (např. ustanovení o veřejných zakázkách).

i. Jakou formu má zamýšlené opatření?

Veřejná podpora není co do své formy nijak omezena. Typickými formami veřejné podpory jsou: (1) přímá peněžní dotace (subvence), (2) poskytnutí státní záruky (stát vstupuje do pozice ručitele dlužníka), (3) snížení nebo celkové odpuštění daní nebo poplatků, které by jinak bylo nutné zaplatit, (4) převod nebo pronájem majetku (státního nebo obecního – viz. následující otázka) za zvýhodněných podmínek (oproti tržní ceně)¹ nebo (5) poskytnutí půjčky za zvýhodněných podmínek (oproti podmínkám běžným na trhu).

ii. Jsou v rámci opatření poskytovány státní prostředky?

Musí se jednat o opatření hrazené z veřejných prostředků (přímo nebo zprostředkovaně). Jedná se o prostředky z následujících zdrojů:

- (1) prostředky ze státního rozpočtu a Státního fondu dopravní infrastruktury²,
- (2) prostředky poskytnuté samosprávnými celky (obce, kraje) nebo
- (3) prostředky poskytnuté subjektem založeným státem, nebo subjektem, který stát může kontrolovat a ve kterém má stát rozhodující vliv např. na základě většinového podílu na základním kapitálu, na základě většiny hlasů v orgánech společnosti, nebo na základě personálního obsazení

¹ Zde se nebude jednat o veřejnou podporu za předpokladu, že majetek je prodáván nebo pronajímán v rámci transparentního výběrového řízení nebo veřejné dražby – blíže viz. kapitola VII.7.

² Viz. § 1 odst. 3 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury; státními prostředky jsou i prostředky jiných obdobných fondů.

správních, výkonných nebo dozorčích orgánů společnosti³. Bude se jednat např. o státní podnik, nebo o podnik, kde je stát 100% akcionářem.

iii. Narušuje zamýšlené opatření hospodářskou soutěž nebo tímto hrozí?

Narušení nebo ohrožení hospodářské soutěže je dáno vždy, jsou-li kladně zodpovězeny otázky iv. až vi. Hospodářská soutěž ovšem nemůže být narušena tam, kde neexistuje, tj. směřuje-li opatření na regulovaný, neotevřený trh.

iv. Je zamýšlené opatření zvýhodňující?

Zvýhodnění adresáta (příjemce) zamýšleného opatření oproti ostatním subjektům, na které se opatření nevztahuje, je dáno tehdy, pokud příjemce obdrží prostředky (podle formy opatření buď peníze, záruku, jsou mu odpuštěny poplatky apod.), aniž by za to musel poskytnout protiplnění v náležitě vyšší nebo kvalitě tak, jak je obvyklé na trhu.

Opatření je tedy zvýhodňující, pokud jsou finanční prostředky v jeho rámci poskytovány za příznivějších podmínek než je obvyklé v tržním prostředí (např. je poskytnuta půjčka s nižšími (nebo nulovými) úroky, než jaké v těchto případech nabízejí banky na trhu, je poskytnuta záruka s nižšími (nebo nulovými) poplatky, při poskytnutí půjčky nebo záruky se nebere ohled na schopnost příjemce splatit dluh apod.).

v. Zvýhodňuje zamýšlené opatření pouze některé podniky? (Je opatření selektivní?)

Selektivní je takové opatření, v jehož rámci jsou poskytovány prostředky pouze některým subjektům na relevantním trhu a nikoliv všem, nebo nikoliv všem ve stejné výši. Opatření je tedy selektivní pokud:

- (1) samo uzavřeným, konkrétním způsobem vymezuje skupinu příjemců prostředků z něj plynoucích,
- (2) příjemci prostředků jsou vymezení obecným způsobem, ale na poskytnutí prostředků není právní nárok a o udělení prostředků a o jejich výši rozhoduje správní úřad (tedy ve větší či menší míře se zde uplatní správní uvážení); selektivita opatření zde neplyne z vymezení konkrétních příjemců přímo v opatření, ale z jeho dopadu, kdy někteří žadatelé prostředky dostanou a jiní ne,
- (3) příjemci prostředků jsou vymezení obecným způsobem, na poskytnutí prostředků je právní nárok, ale některé podmínky, které je nutné pro přidělení prostředků splnit, jsou pro určité žadatele obtížně splnitelné (např. požadavek, aby byla vozidla žadatele registrována v České republice).

Opatření naproti tomu není selektivní, jestliže

- (1) prostředky jsou udělené všem subjektům na trhu a ve stejné výši,
- (2) na udělení prostředků je právní nárok a
- (3) prostředky jsou přístupné i subjektům, které na relevantní trh nově vstupují.

³ Rozsudek Evropského soudního dvora C-482/99 Francouzská republika vs. Komise, bod 1 a 2 shrnutí, body 37 – 38, 51 – 52 a 55 – 56 odůvodnění.

vi. Zvýhodňuje zamýšlené opatření podniky/podnikatele (resp. hospodářská odvětví)?

Tato otázka míří k určení příjemce prostředků poskytovaných v rámci opatření, neboť pouze jsou-li prostředky poskytovány určitým subjektům, určeným zejm. svou činností, může se jednat o veřejnou podporu.

Typickým příjemcem veřejné podpory je podnikatel (Smlouva zde hovoří o podniku, je míněn podnikatel), tj. fyzická i právnická osoba bez ohledu na svou právní formu (v.o.s., s.r.o, a.s., s.p. apod.) vykonávající hospodářskou činnost (tj. poskytování zboží a služeb na trhu za úplatu).

Charakter podnikatele mohou mít obce a kraje (příp. i nepodnikatelské subjekty jako jsou občanská sdružení, bytová družstva nebo církve), jsou-li jim poskytnuty prostředky na projekty, v jejichž rámci vykonávají hospodářskou činnost.

Charakter podnikatele nemají složky státu (ministerstva, jiné úřady apod.). Dle rozhodovací praxe Komise⁴ i judikatury Evropského soudního dvora⁵ ovšem i veřejnoprávní subjekty mohou mít postavení podnikatele (byť samotný výkon veřejné moci nemůže mít charakter výkonu hospodářské činnosti), zejm. správci dopravní infrastruktury.

vii. Ovlivňuje zamýšlené opatření obchod mezi členskými státy EU (tj. mezi Českou republikou a jinými členskými státy)?

Vliv opatření na obchod mezi Českou republikou a jinými členskými státy EU bude dán vždy, jestliže se příjemce prostředků aktivně účastní na mezinárodním obchodu (nabízí své zboží nebo služby i v jiném státě než v ČR), má pobočky v jiných státech nebo je sám pobočkou podnikatele s hlavním sídlem v jiném členském státě.

Pojem vlivu na obchod mezi členskými státy je ovšem jak Komisí, tak Evropským soudním dvorem vykládán široce. Vzhledem k tomu tedy nelze tento vliv vyloučit pouhým odkazem na skutečnost, že činnost příjemce prostředků z opatření je regionálně omezena, popř. že zboží či služby nabízí pouze v nečlenských státech⁶, neboť zde je podstatná skutečnost, že takováto podpora může konsolidovat postavení příjemce a ztížit proniknutí na regionální trh pro jiné podnikatele. Vliv na obchod mezi členskými státy nevylučuje ani malý podíl podnikatele (příjemce) na trhu, ani malá výše poskytnutých prostředků (oblast dopravy je prozatím vyloučena z úpravy podpory de minimis⁷).

Ve výše uvedených případech musí být neovlivnění obchodu mezi členskými státy vždy důsledně prokázáno pomocí analýz a ekonomických údajů, přičemž rozhodující je analýza vývoje trhu po poskytnutí prostředků z opatření. V případě pochybností je nutné vycházet z toho, že zamýšlené opatření má vliv na obchod mezi členskými státy.

⁴ Viz. např. rozhodnutí Komise N 63/2005 o Programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů v resortu dopravy, body 35 – 39.

⁵ Viz. např. rozsudek Soudu prvního stupně T-128/98, bod 2 shrnutí, body 107 – 109, 121 – 122 a 125 odůvodnění.

⁶ K tomu srov. rozsudek Evropského soudního dvora C-280/00 Altmark Trans. GmbH., bod 2 shrnutí rozsudku a body 77 – 78 a 80 – 82 odůvodnění.

⁷ Viz kapitola VIII. 4. Metodického pokynu

Při posuzování zamýšleného opatření je třeba mít na paměti, že pro posouzení opatření jako veřejné podpory není důležitá deklarovaná podoba nebo deklarovaný účel opatření, ale jeho účinky⁸ (tj. kladná odpověď na otázky pod body ii. až vii.). Například i zvýhodněný prodej nebo nákup může tvořit veřejnou podporu. V případě pochybností, zda je dané opatření veřejnou podporou je lépe opatření notifikovat Komisi z důvodu právní jistoty, neboť jedině tak se lze vyhnout klasifikaci tohoto opatření jako nezákonné podpory a případnému rozhodnutí Komise o navrácení z něj získaných prostředků.

---

⁸ K tomu srov. rozsudek Evropského soudního dvora C-5/01 *Belgie vs. Komise.*, bod 1 shrnutí rozsudku a body 33, 36 – 37, 39 a 45 - 46 odůvodnění.

III. Veřejná podpora povolená a zakázaná

Je-li zamýšlené opatření určeno jako veřejná podpora, mohou nastat z hlediska slučitelnosti takovéto podpory se společným trhem následující situace:

- (1) veřejná podpora je slučitelná se společným trhem přímo na základě Smlouvy (čl. 87 odst. 2 a čl. 73) a je tudíž povolená,
- (2) veřejná podpora může být považována za slučitelnou se společným trhem (čl. 87 odst.3 Smlouvy), tedy je podmíněně povolená, přičemž posouzení, zda je v konkrétním případě podpora slučitelná se společným trhem, provádí Komise, nebo
- (3) veřejná podpora je neslučitelná se společným trhem (čl. 87 odst. 1 Smlouvy) a tudíž je zakázaná.

1. Veřejná podpora povolená

Přímo ze Smlouvy jsou se společným trhem slučitelné následující typy veřejných podpor (uváděny jsou pouze podpory relevantní pro Českou republiku):

- (1) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace založené na původu výrobků (čl. 87 odst. 2 písm. a) Smlouvy),
- (2) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi (čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy) a
- (3) podpory, které slouží potřebě koordinovat dopravu nebo které představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby (čl. 73 Smlouvy).

Veřejné podpory uvedené pod bodem (3) jsou vymezeny nařízením Rady (EHS) č. 1107/70 o poskytování podpor dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, a **jiné než v tomto nařízení vymezené podpory nespádají do působnosti čl. 73 Smlouvy**⁹ (podrobnosti k nařízení Rady (EHS) 1107/70 viz. kapitola IX.6).

Skutečnost, že výše uvedené veřejné podpory jsou již na základě Smlouvy slučitelné se společným trhem a tedy dovolené, neznamená, že záměr na poskytnutí takovéto podpory není třeba oznámit (notifikovat) Komisi, v souladu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy. **I tyto přímo ze Smlouvy povolené podpory je třeba předem notifikovat Komisi a vyčkat na její rozhodnutí, přičemž je třeba zejm. doložit, pod kterou ze tří výše uvedených skupin spadají.** Předmětem zkoumání ze strany Komise zde není důvodnost či účelnost navrhované podpory, ale to, zda skutečně spadá mezi podpory povolené přímo ze Smlouvy.

2. Veřejná podpora podmíněně povolená

Jedná se o veřejnou podporu, která může být ze strany Komise posouzena a schválena jakožto slučitelná se společným trhem – oproti podpoře povolené přímo ze Smlouvy je zde hlavní rozdíl v rozsahu, v jakém Komise notifikované záměry veřejných podpor přezkoumává.

⁹ K tomu srov. rozsudek Evropského soudního dvora C-280/00 Altmark Trans. GmbH., bod 4 shrnutí rozsudku a body 101 a 107 – 108 odůvodnění.

Jedná se o následující typy veřejných podpor:

- (1) podpory, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností (čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy),
- (2) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu nebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu (čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy),
- (3) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem (čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy) a
- (4) podpory, které mají napomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivňují podmínky obchodu a soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu (čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy).

Z výše uvedených typů podpor jsou v rozhodovací praxi Komise nejčastější a nejvýznamnější podpory uvedené pod bodem (1) a (3), pro oblast dopravy pak zejm. bod (3). Při notifikaci záměru veřejné podpory podmíněně povolené je třeba vždy uvést a zdůvodnit, pod kterou z výše uvedených skupin podpora spadá.

Komise zde má poměrně široké pole pro uvážení, zda notifikovaný záměr veřejné podpory je či není slučitelný se společným trhem. S ohledem na požadavek právní jistoty a transparency řízení vydala Komise řadu dokumentů, právně závazných (nařízení) i nezávazných (sdělení, dopisy, doporučení), ve kterých stanovuje kritéria pro posuzování slučitelnosti veřejných podpor z různých hledisek, popř. v nich upravuje i určité otázky procesní (nutnost notifikace, postup při schvalování apod.). Tyto dokumenty se standardně dělí dle předmětu úpravy na oblasti úpravy: *podpory regionální* (čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy) a *podpory horizontální a sektorové* (čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy). Podrobnosti k těmto oblastem a dokumentům viz. kapitoly VII. - IX.

3. Veřejná podpora zakázaná

Dle čl. 87 odst. 1 Smlouvy je pravidlem, že jakákoliv veřejná podpora je neslučitelná se společným trhem a tedy zakázaná. Skupiny podpor, uvedené v podkapitolách 1. a 2. tvoří výjimku a platí, že jakékoliv jiné podpory jsou neslučitelné a tudíž zakázané.

V praxi to zejm. znamená, že zakázaná je ta podpora, kterou Komise po notifikaci záměru veřejné podpory neschválila¹⁰. Takovouto podporu nelze poskytnout.

¹⁰ Což ovšem neznamená, že by každá nezákonná veřejná podpora, tj. taková, která byla poskytnuta bez notifikace záměru Komisi nebo předtím, než o něm Komise rozhodla, byla zároveň podporou zakázanou. I nezákonně poskytnutou podporu může Komise vyhodnotit jako slučitelnou se společným trhem. Blíže k tomu viz. kapitola X.

Při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se společným trhem je třeba mít na paměti:

- 1. Obecným pravidlem je, že veřejné podpory jsou neslučitelné se společným trhem, a proto každý návrh veřejné podpory musí spadat pod některou z výjimek uvedených v čl. 87 odst. 2 a 3 Smlouvy, popř. čl. 73 Smlouvy v oblasti dopravy.**
- 2. Slučitelnost veřejných podpor se společným trhem dle č. 87 odst. 2 a 3 a čl. 73 Smlouvy nemá vliv na povinnost jejich notifikace Komisi podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.**
- 3. Rozdíl mezi veřejnými podporami slučitelnými přímo ze Smlouvy a podporami podmíněně slučitelnými spočívá v rozsahu posuzování těchto podpor ze strany Komise. U první skupiny podpor je třeba zejm. prokázat, že konkrétní opatření spadá pod výjimky vymezené Smlouvou, popř. nařízením (EHS) č. 1107/70. U druhé skupiny podpor je potřeba vést podrobnější argumentaci, zejm. ve vztahu k nutnosti konkrétního opatření a jeho dopadů na trh.**

IV. Notifikace záměru veřejné podpory

Záměr na poskytnutí veřejné podpory je třeba ještě před jejím poskytnutím oznámit (notifikovat) Komisi, v souladu s čl. 88 odst. 3, věta první Smlouvy: *Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat své připomínky.* Podrobnosti k procesu notifikace, schvalování a posuzování veřejných podpor jsou upraveny v nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES¹¹.

Každý záměr na poskytnutí veřejné podpory tedy musí být notifikován Komisi a veřejná podpora nesmí být poskytnuta před tím, než je Komisí schválena¹². Pro rozhodnutí o notifikovaném záměru na poskytnutí veřejné podpory má Komise stanovenou lhůtu dvou měsíců, která začíná běžet den následující po dni doručení úplné notifikace. V případě, že Komise vznesla ve lhůtě dvou měsíců od doručení notifikace doplňující dotazy, začíná lhůta běžet až od doručení odpovědi na tyto dotazy¹³.

Jestliže doplňující dotazy Komise nejsou zodpovězeny ve stanovené lhůtě, a to ani po zaslání upomínky, má se za to, že notifikovaný záměr veřejné podpory byl jeho předkladatelem stažen¹⁴.

Jestliže Komise o záměru na poskytnutí veřejné podpory nerozhodne ve výše uvedené dvouměsíční lhůtě, má se za to, že s poskytnutím veřejné podpory vyslovila souhlas. Veřejnou podporu ovšem nelze po uběhnutí lhůty poskytnout bez dalšího, je třeba (1) oznámit Komisi, že veřejná podpora bude poskytnuta a (2) vyčkat s poskytnutím podpory 15 pracovních dní od doručení tohoto oznámení Komisi; v těchto 15 pracovních dnech ještě může Komise přijmout rozhodnutí o tomto záměru na poskytnutí veřejné podpory (nicméně nemůže v této lhůtě požadovat např. doplňující informace)¹⁵.

Z obecného pravidla nutnosti notifikace záměru na poskytnutí veřejné podpory Komisi existují určité **výjimky** – jedná se o tzv. „blokované výjimky“, vydávané Komisí ve formě nařízení ES¹⁶. Splňuje-li záměr na poskytnutí veřejné podpory podmínky stanovené v takovémto nařízení Komise (a pouze a jedině tehdy), považuje Komise veřejnou podporu za slučitelnou a předběžná notifikační povinnost odpadá. Do současné doby vydala Komise nařízení ES ve čtyřech oblastech:

- (1) veřejná podpora malým a středním podnikům¹⁷,
- (2) veřejná podpora zaměstnanosti¹⁸,
- (3) veřejná podpory vzdělávání¹⁹ a
- (4) veřejná podpora „de minimis“²⁰.

¹¹ Po přečíslování provedeném Amsterodamskou smlouvou jde o čl. 88 Smlouvy.

¹² Viz. čl. 3 nařízení (ES) č. 659/1999.

¹³ Viz. čl. 4 odst. 5 nařízení (ES) č. 659/1999.

¹⁴ Viz. čl. 5 odst. 3 nařízení (ES) č. 659/1999.

¹⁵ Viz. čl. 4 odst. 6 nařízení (ES) č. 659/1999.

¹⁶ Komise může takto postupovat na základě nařízení Rady (ES) č. 994/98, o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory, zejm. čl. 1, 2 a 8 nařízení.

¹⁷ Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům

¹⁸ Nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti

¹⁹ Nařízení Komise (ES) č. 68/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání

²⁰ Nařízení Komise (ES) č. 69/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis*

Výjimka z obecné povinnosti předběžné notifikace se tedy uplatní pouze v těchto čtyřech oblastech, jsou-li splněny požadavky nařízení Komise. Podrobnosti k jednotlivým nařízením viz. kapitola VIII.

Záměr na poskytnutí veřejné podpory je nutné v dostatečném předstihu notifikovat Komisi – výjimku tvoří čtyři typy veřejných podpor, jejichž poskytování upravila Komise nařízením ES. Komise má na rozhodnutí o záměru na poskytnutí veřejné podpory lhůtu dva měsíce od doručení úplné notifikace. S ohledem na téměř standardní praxi kladení doplňujících dotazů k provedené notifikaci je ale třeba počítat s tím, že lhůta pro rozhodnutí Komise obnáší reálně čtyři až šest měsíců od doručení notifikace.

V. Údaje o veřejné podpoře pro notifikaci

Článek 2 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999 stanoví, že členský stát při notifikaci záměru veřejné podpory poskytne Komisi **všechny nezbytné informace** pro přijetí rozhodnutí o podpoře. Pouze takováto notifikace je notifikací úplnou, od jejíhož provedení začíná běžet lhůta, v níž musí Komise o veřejné podpoře rozhodnout²¹. Jestliže Komise neobdrží při notifikaci všechny informace, které jsou z jejího pohledu pro posouzení záměru veřejné podpory nezbytné, vznáší doplňující dotazy a notifikace není úplná, dokud neobdrží na všechny z nich odpovědi, což může podstatně prodloužit proces schvalování.

1. *Notifikační formulář*

i. Standardní formulář

Notifikace záměru na poskytnutí veřejné podpory se provádí na standardizovaných formulářích, které tvoří přílohu nařízení Komise (ES) č. 794/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES. Standardní formulář²² má tři části, sestává se

- (1) z obecné části, která je společná pro všechny typy podpor,
- (2) ze shrnutí, které se zveřejňuje v Úředním věstníku EU, což je stručný jednostránkový formulář, a
- (3) z doplňkového informačního formuláře, který je zvláštní pro každý druh veřejné podpory. Příloha I. část III. nařízení (ES) č. 794/2004 obsahuje celkem 27 doplňkových formulářů podle jednotlivých typů veřejných podpor. **Jestliže konkrétní záměr veřejné podpory nespadá ani pod jeden z uvedených typů, tato část notifikačního formuláře se nevyplňuje.**

Pro potřeby notifikace Komisi je třeba vyplnit všechny tři (resp. dvě) části notifikačního formuláře, přičemž podstatné informace pro Komisi obsahuje část ad (1) a (3), část ad (2) je pouze stručné shrnutí podávaných údajů.

Do obecné části ad (1) se vyplňují zejm. následující údaje:

- o poskytovateli podpory
- o podpoře (název, cíl, režim podpory nebo jednotlivá podpora)
- o vnitrostátním právním základu pro poskytnutí podpory (relevantní zákony, nařízení vlády, vyhlášky, usnesení vlády)
- o příjemcích podpory
- o výši podpory
- o formě podpory
- o délce trvání podpory
- o možnosti souběžného poskytování různých typů podpor
- o komunitárním právním základu pro poskytnutí podpory (na základě jakých předpisů je podpora slučitelná se společným trhem)

²¹ Standardně činí lhůta 2 měsíce, viz. čl. 4 odst. 5 nařízení (ES) č. 659/1999.

²² Viz. příloha I. nařízení (ES) č. 794/2004.

Část formuláře ad (3) obsahuje specifické údaje podle typu veřejné podpory a nemá jednotné položky (viz. výše).

Údaje v notifikačním formuláři je možné označit za důvěrné (tj. takové, jež nemají být poskytovány třetím osobám), s výjimkou údajů v části ad (2). Je nicméně třeba určit, který konkrétní notifikovaný údaj má mít důvěrný charakter, a tuto potřebu zdůvodnit.

Části notifikačního formuláře ad (1) a (3) dále obsahují kolonku „jiné informace“, kde je možné uvést podrobnosti k informacím poskytnutým v ostatních částech dotazníku, je-li jejich znalost podstatná pro posouzení záměru veřejné podpory, popř. informace doposud neuvedené (např. očekávané dopady na trh, zdůvodnění nutnosti poskytnout podporu, vymezení podporovatelných nákladů apod.).

ii. Zjednodušený formulář

Zjednodušený notifikační formulář se použije v případě, že došlo ke změnám v již notifikovaném a schváleném záměru na poskytnutí veřejné podpory a tyto změny je třeba oznámit Komisi²³. Nařízení (ES) č. 794/2004 stanoví uzavřený počet případů, kdy se k notifikaci užije zjednodušeného formuláře – v ostatních případech se použije formulář standardní.

Zjednodušený formulář²⁴ se užije, pokud jde o oznámení:

- (1) navýšení rozpočtu schváleného režimu podpory o více než 20 %,
- (2) prodloužení doby platnosti schváleného režimu podpory (délka doby poskytování podpory) až o šest let, ať už je provázáno navýšením rozpočtu či nikoliv, nebo
- (3) zpřísnění kritérií schváleného režimu podpory, snížení výše podpory nebo snížení výše podporovatelných nákladů.

Zjednodušený formulář obsahuje jednak identifikaci již schváleného záměru na poskytnutí veřejné podpory (režimu podpory), ke kterému se změna váže, jednak určení této změny.

2. Přílohy notifikačního formuláře

Obligatoční přílohou notifikačního formuláře jsou ustanovení vnitrostátního práva, na jejichž základě má být veřejná podpora poskytnuta nebo které upravují určité aspekty jejího poskytování (zákon, nařízení vlády, vyhláška), a to buď jejich návrh (je-li poskytnutí podpory vázáno na přijetí návrhu právního předpisu) nebo jejich platné znění spolu s návrhem usnesení vlády, kterým má být schváleno poskytnutí veřejné podpory nebo režim / program veřejné podpory.

Nejedná-li se o podporu jednotlivou, ale o režim podpory, kdy je zpracováván program podpory (tj. jedná se o podporu, jejíž adresáti jsou vymezeni obecným způsobem, na její poskytnutí není právní nárok a rozhoduje o něm správním uvážením ministerstvo), je nutno k notifikačnímu formuláři přiložit i tento program.

²³ Viz. čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 794/2004.

²⁴ Viz. příloha II. nařízení (ES) č. 794/2004.

Program by měl co nejkomplexněji vymezit a popsat předmět veřejné podpory a proces jejího poskytování. Poskytování veřejné podpory musí být vázáno na nediskriminační kritéria, musí být transparentní a je třeba stanovit jasná kritéria pro posuzování žádostí o veřejnou podporu. Program by měl obsahovat zejména:

(1) Cíl veřejné podpory, principy veřejné podpory

- očekávané výsledky podporovaného záměru

(2) Účel veřejné podpory, právní základ, předmět podpory

- forma veřejné podpory
- odkaz na příslušná ustanovení komunitárního práva, které se týkají veřejných podpor
- odkaz na právní předpisy českého práva, na které program veřejné podpory navazuje a z kterých vychází
- upřesnění záměrů, které budou podporovány

(3) Příjemci veřejné podpory

- kdo bude mít nárok na veřejnou podporu
- počet příjemců podpory
- označení regionů, ve kterém příjemci působí

(4) Rozsah veřejné podpory

- intenzita veřejné podpory
- způsob poskytování veřejné podpory
- uznatelné náklady (podporovatelné náklady)
- možnost kumulování s jinými veřejnými podporami
- pokud se jedná o režim veřejné podpory – délka režimu
- celkový plánovaný rozpočet veřejné podpory

(5) Podmínky pro poskytování veřejné podpory

- účelové vázání veřejné podpory
- zákaz převedení podporovaného majetku na jinou osobu
- podmínky pro výběr dodavatele zakázky, která se týká podporovaného záměru
- podmínky čerpání veřejné podpory
- stanovení, zda je či není na veřejnou podporu právní nárok
- vypracování analýzy, popř. posudku pro prokázání skutečnosti, že veřejná podpora nebude narušovat hospodářskou soutěž, apod.

(6) Náležitosti žádosti o veřejnou podporu

(7) Hodnocení předložených žádostí o podporu

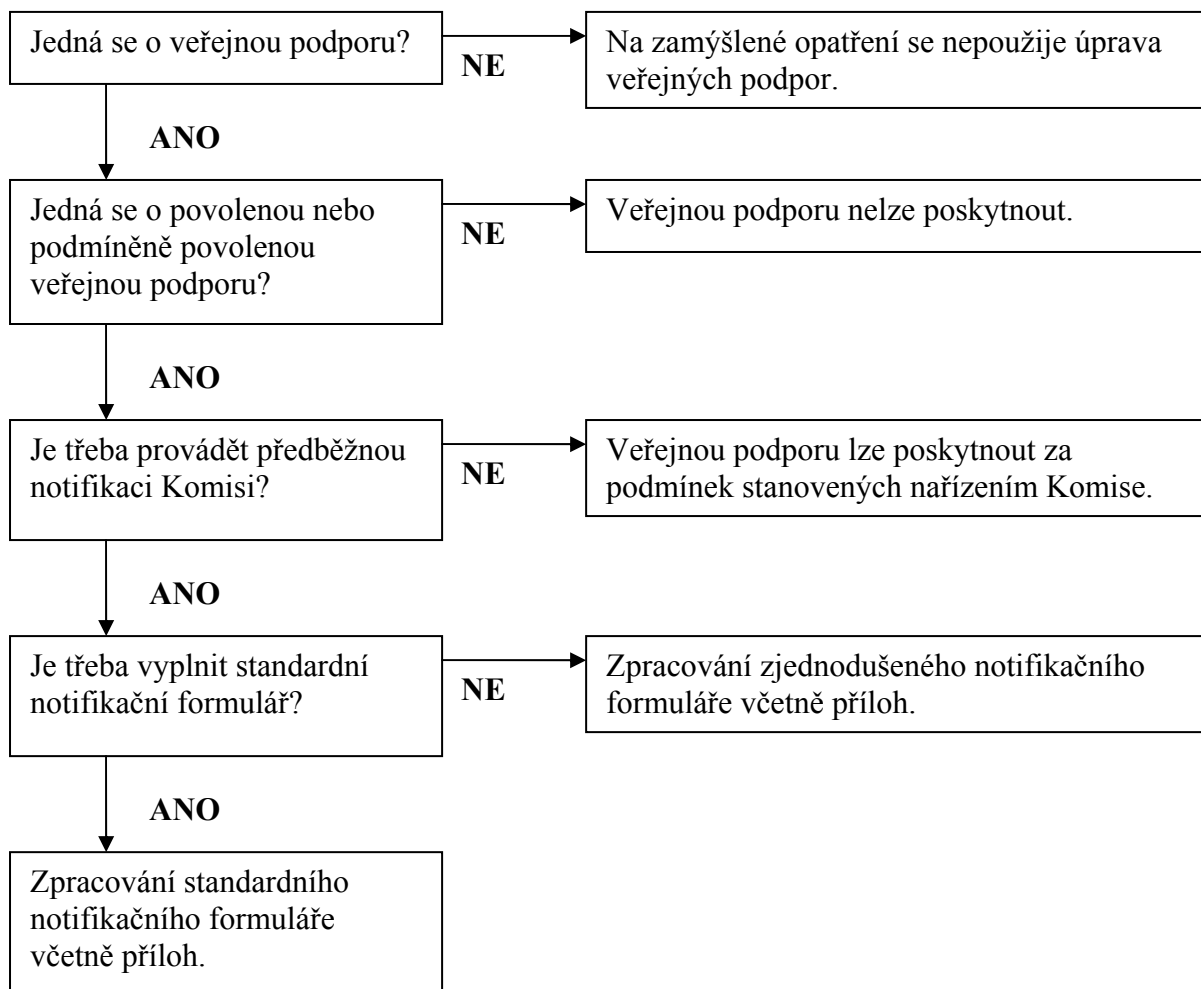
K notifikačnímu formuláři je také vhodné přiložit analýzy, hodnocení nebo posudky, zpracované nezávislým odborníkem, které dokládají nutnost poskytnout veřejnou podporu, mapují současný stav trhu a potenciální dopady poskytnutí veřejné podpory na trh apod.

Při zpracovávání údajů pro notifikaci záměru na poskytnutí veřejné podpory, tedy notifikačního formuláře a jeho příloh, je třeba Komisi poskytnout co nejvíce a co nejúplnějších informací, které dokládají, že podpora je slučitelná nebo podmíněně slučitelná se společným trhem. Jedině tak lze do určité míry předejít kladení doplňujících dotazů ze strany Komise²⁵ a tím prodlužování celého procesu posuzování a schvalování veřejné podpory.

---

²⁵ Úplně vyloučit možnost doplňujících dotazů ze strany Komise není možné, neboť z dosavadních zkušeností plyne, že tyto jsou Komisí občas užívány v rámci „zdržovací taktiky“.

**SCHÉMA POSTUPU PŘI POSUZOVÁNÍ ZAMÝŠLENÉHO OPATŘENÍ
Z HLEDISKA VEŘEJNÝCH PODPOR**

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

V této části Metodického pokynu jsou uvedeny bližší údaje k jednotlivým typům veřejných podpor, ke kterým vydala Komise určitý dokument.

Tyto dokumenty mohou být právně nezávazné povahy (sdělení, pokyny, rámec) – v takovém případě dokument vymezuje, jakými úvahami se Komise řídí při posuzování určitého typu veřejné podpory a za jakých podmínek považuje podporu za slučitelnou se společným trhem. Jestliže tedy úprava jednotlivé podpory nebo režimu podpory odpovídá požadavkům stanoveným v těchto dokumentech Komise, je vysoká pravděpodobnost, že Komise záměr veřejné podpory schválí. Pokyny a rámce pro poskytnutí veřejné podpory tedy představují určitý návod pro poskytovatele veřejné podpory, jakým způsobem obsahově koncipovat úpravu veřejné podpory, aby měl co největší jistotu jejího schválení. Toto na straně druhé neznamená, že by se navrhovaná úprava veřejné podpory nemohla odchylovat od konkrétních požadavků v takovémto dokumentu, nebo že by nemohl být poskytnut typ podpory, který v žádném takovémto dokumentu upraven není. V takovémto případě postupuje Komise při posuzování záměru veřejné podpory obecně dle čl. 87 a 88 Smlouvy, což s sebou nese jednak vyšší míru nejistoty, zda podpora bude schválena či nikoliv, jednak vyšší nároky na podrobné zdůvodnění nutnosti a slučitelnosti podpory se společným trhem.

Dokument vydaný Komisí ovšem může mít i právně závaznou povahu – jedná se o nařízení Komise, vydávané na základě nařízení Rady (ES) č. 994/98, o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory. Těmito nařízeními Komise stanoví, že určité typy podpory jsou slučitelné se společným trhem a jejich poskytnutí nepodléhá předběžné notifikační povinnosti (jsou-li splněny podmínky nařízení) – jde o tzv. blokové výjimky, viz. kapitola VIII.

Tato část se člení následujícím způsobem:

- (1) Regionální veřejné podpory – jedná se o veřejné podpory, které jsou slučitelné se společným trhem na základě čl. 87 odst. 2 písm. a) a c) Smlouvy:
  - regionální veřejná podpora
  - multisektorální regionální veřejná podpora velkých investičních záměrů
- (2) Horizontální veřejné podpory – jedná se o typy veřejné podpory, které mohou být poskytovány v různých odvětvích; tyto podpory jsou slučitelné se společným trhem na základě čl. 87 odst. 2 písm. c) Smlouvy:
  - veřejná podpora v oblasti výzkumu a vývoje
  - veřejné podpory poskytované za účelem ochrany životního prostředí
  - veřejná podpora na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích
  - veřejná podpora ve formě záruk
  - veřejná podpora a rizikový kapitál
  - veřejná podpora v oblasti přímého zdanění
  - veřejná podpora při prodeji státních nemovitostí
- (3) Blokové výjimky – jedná se o horizontální podpory, nicméně s ohledem na speciální úpravu pomocí nařízení Komise jsou uváděny zvlášť:
  - veřejná podpora zaměstnanosti

- veřejná podpora vzdělávání
  - veřejná podpora malým a středním podnikatelům
  - veřejná podpora de minimis
- (4) Sektorální podpory – jedná se o speciální podpory v odvětví dopravy, které jsou slučitelné na základě čl. 73 a 87 odst. 2 písm. c) Smlouvy:
- veřejná podpora v námořní dopravě
  - veřejná podpora na stavbu lodí a lodní stavitelství
  - veřejná podpora v letecké dopravě
  - veřejná podpora v oblasti budování infrastruktury
  - veřejná podpora v oblasti obnovy vozového parku
  - veřejná podpora v režimu nařízení (ES) č. 1107/70
  - úhrada závazků veřejné služby ve vztahu k veřejné podpoře

VI. Regionální veřejné podpory

1. Regionální veřejná podpora - Sdělení 98/C 74/06

i. Vymezení pojmů, působnost

Regionální pomoc je zaměřena na rozvoj určitých regionů, tím, že podporuje investice v tomto regionu a podporuje vznik nových pracovních míst. Podporuje modernizaci, rozšiřování činností podnikatelů, stejně tak i přemístění sídel podnikatelů z jiných regionů do podporovaných regionů. Součet počtu obyvatel podporovaných regionů v celé EU nesmí přesáhnout 50 % počtu všech obyvatel EU.

ii. Druhy veřejné podpory

- a) regiony dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy – jedná se o podporu hospodářského vývoje regionů s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností. Veřejné podpory do těchto regionů mohou být Komisí považovány za slučitelné s vnitřním trhem. Zásadně se má jednat o regiony, kde jsou hospodářské podmínky extrémně nevýhodné. Regiony, které splňují podmínky v čl. 87 odst. 3 písm. a) jsou označovány jako regiony úrovně NUTS II- jedná se o regiony, kde hrubý národní produkt na osobu nepřevyšuje 75 % průměrného hrubého domácího produktu v celé EU na osobu (v posledních 3 letech a u nových členských států průměr z let 1997, 1998, 1999). V ČR se jedná o celé území, kromě hlavního města Prahy.
- b) regiony dle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy – jedná se o regiony, jejichž hospodářské podmínky jsou výhodnější než v regionech ad. a). Proto Komise schvaluje podpory těchto oblastí jen výjimečně. Součet počtu obyvatel podporovaných regionů nesmí překročit 50 % počtu obyvatel EU, po odečtení obyvatel v regionech podporovaných podle písmene ad. a). V ČR se jedná o Prahu.
- c) veřejná podpora investic – jedná se o prvoinvestice (první nákup zařízení), které musí být zachovány nejméně po dobu 5 let (nesmí tedy dojít k ukončení projektu).
- d) veřejná podpora vytvoření nových pracovních míst – pracovní místo musí být zachováno nejméně 5 let. Podpora může být poskytována maximálně po dobu 5 let.
- e) provozní veřejná podpora – výše této veřejné podpory musí být přiměřená očekávaným výsledkům, musí být degresivní (postupně se v čase snižující) a časově omezená.

iii. Intenzita

Podmínkou poskytnutí regionální veřejné podpory je spolufinancování příjemcem veřejné podpory, a to ve výši minimálně 25 %.

i. regiony dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy

- intenzita veřejné podpory nesmí přesáhnout 50 % ekvivalentu (viz příloha I. sdělení) (bez daně)
- pokud se jedná o region, kde hrubý domácí produkt na osobu překračuje 60 % průměrného hrubého domácího produktu na osobu v EU, nesmí intenzita překročit 40 % ekvivalentu.

ii. regiony dle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy

- intenzita veřejné podpory nesmí přesáhnout 20 % ekvivalentu (bez daně)
- pokud v regionu HDP na osobu převyšuje průměr v EU, intenzita nesmí překročit 10 % ekvivalentu

iv. Možnosti navýšení intenzity

Intenzita veřejné podpory může být navýšena:

- pro malé a střední podnikatele o 15 % v případě regionu dle písm. a) a o 10 % dle písm. c) – **toto zvýšení neplatí pro veřejné podpory poskytované podnikatelům v dopravě.**

v. Notifikace

Jednotlivé veřejné podpory nebo režimy veřejných podpor musí být standardně notifikovány (výjimka viz. následující kapitola).

2. Multisektorální regionální veřejná podpora velkých investičních záměrů - Sdělení 2002/C 70/04 (dále jen Sdělení)

i. Vymezení pojmů, působnost

Sdělení platí pouze pro regionální veřejné podpory (viz. předchozí kapitola). Sdělení je platné do konce roku 2009.

ii. Intenzita

- Pokud jsou uznatelné náklady do 50 milionů eur, je možné poskytnout veřejnou podporu do výše 100 % sazby platné pro regionální veřejné podpory.
- Pokud jsou uznatelné náklady mezi 50 a 100 miliony, pro část do 50 milionů je možné poskytnout podporu do výše 100 % sazby platné pro regionální veřejné podpory a pro zbývající část je možné poskytnout veřejnou podporu do výše 50 % sazby platné pro regionální veřejné podpory.
- Pokud jsou uznatelné náklady vyšší než 100 milionů eur, pro část do 50 milionů je možné poskytnout veřejnou podporu do výše 100 % sazby platné pro regionální veřejné podpory a pro část do 100 milionů je možné poskytnout veřejnou podporu do výše 50 % sazby platné pro regionální veřejné podpory a pro zbývající část je možné poskytnout veřejnou podporu do výše 34 % sazby platné pro regionální veřejné podpory.

iii. Možnosti navýšení intenzity

Pokud se jedná o velký projekt ve smyslu čl. 25 nařízení (ES) č. 1260/1999 o obecných pravidlech pro strukturální fondy, může být intenzita vynásobena koeficientem 1,15. Ani po tomto zvýšení nesmí veřejná podpora pro záměr s uznatelnými náklady vyššími než 100 milionů přesahovat 75 sazby pro regionální veřejnou podporu.

iv. Notifikace

Členský stát musí notifikovat každou jednotlivou veřejnou podporu, pokud nejsou dodržena pravidla uvedená výše (intenzita). Dále musí být notifikována i veřejná podpora

vyšší než 50 milionů eur. Pokud je ale veřejná podpora nižší a pokud jsou dodržena pravidla stanovená ve sdělení, nemusí být veřejná podpora standardně notifikována. Stačí pouze do 20 pracovních dní ode dne poskytnutí veřejné podpory podrobně informovat Komisi, že taková veřejná podpora byla poskytnuta. Komise může členský stát požádat o více informací a členské státy musí tyto informace do 20 pracovních dní Komisi poskytnout.

VII. Horizontální veřejné podpory

1. *Veřejná podpora v oblasti výzkumu a vývoje - Sdělení Komise 96/C 45/06 (dále jen Sdělení)*

i. Vymezení pojmů, působnost

Sdělení rozlišuje mezi třemi úrovněmi činností v oblasti výzkumu a vývoje:

- **Základní výzkum** – jedná se o rozšiřování vědeckých a technických znalostí, přičemž se nejedná o komerční či průmyslovou činnost. O základní výzkum se nejedná, pokud jsou činnosti vykonávány za komerčním a průmyslovým účelem podnikatele.
- **Průmyslový výzkum** – jedná se o plánovaný výzkum za účelem získání nových znalostí. Tyto znalosti budou použity k vývoji nových produktů, postupů nebo služeb, případně ke zlepšení stávajících produktů, postupů nebo služeb.
- **Předsoutěžní vývojová činnost** – jedná se o uplatnění znalostí průmyslového výzkumu ve schématu, plánu nebo návrhu na nové (změněné, zlepšené) produkty (postupy, služby), bez ohledu na to, zda jsou určeny k prodeji nebo dalšímu využití (včetně vytvoření prvního prototypu, který není určený ke komerčním účelům). Kromě toho může vývoj zahrnovat i předváděcí nebo pilotní projekty, pokud tyto nejsou využity k průmyslovým nebo komerčním účelům. Nezahrnuje běžné nebo pravidelné změny prováděné na výrobcích, výrobních linkách, výrobních postupech, službách, nebo jiných procesech a to i v případě, že tyto změny mohou představovat zlepšení.

Dotace na výzkumnou a vývojovou činnost **nepředstavují veřejnou podporu** v případě, že:

- jedná se o výzkum a vývoj prováděný na veřejných a nekomerčních vysokých školách nebo výzkumných zařízeních a výsledky výzkumu a vývoje jsou zpřístupněny za nediskriminačních podmínek všem žadatelům; jsou-li splněny podmínky Sdělení (viz. bod 2.4 Sdělení), nejedná se o veřejnou podporu ani v případě, že vysoké školy nebo výzkumná zařízení spolupracují s podnikateli;
- stát si u podnikatelského subjektu objedná provedení výzkumných a vývojových činností, popř. si výsledky těchto činností zakoupí, přičemž musí být dodrženy předpisy o zadávání veřejných zakázek.

Při posuzování, zda se jedná o veřejnou podporu, zohledňuje Komise zejména druh výzkumu, charakter příjemce podpory, intenzitu podpory a přístup k výsledkům.

ii. Intenzita

Základní výzkum

- intenzita veřejné podpory nesmí překročit 100 % uznatelných nákladů (uznatelné náklady jsou uvedeny v příloze II. Sdělení) - podmínkou pro schválení veřejné podpory je, že výsledky budou zpřístupněny za nediskriminačních a tržních podmínek

Průmyslový výzkum

- intenzita veřejné podpory nesmí překročit 50 % uznatelných nákladů
- intenzita veřejné podpory v případě financování studií o technické proveditelnosti záměru nesmí překročit 75 % nákladů na studie
- celková intenzita (i po navýšení – viz níže) veřejné podpory nesmí přesahovat 75% uznatelných nákladů

Předsoutěžní vývoj

- intenzita veřejné podpory může dosahovat až 25 % uznatelných nákladů (včetně daní – např. daň z přidané hodnoty, daň z příjmu, spotřební daň a jiné daně, které jsou v daném případě relevantní – dále jen daně)
- intenzita veřejné podpory v případě financování studií o technické proveditelnosti záměru může dosahovat nejvýše 50 % nákladů studií
- celková intenzita (i po navýšení) veřejné podpory nesmí přesahovat 50 % uznatelných nákladů

Pokud výzkumná a vývojová činnost zahrnuje jak průmyslový, tak předsoutěžní výzkum, pak povolená intenzita činí 57,5 % uznatelných nákladů.

Pokud je poskytována veřejná podpora v podobě půjčky, jejíž vrácení je vyžadováno pouze v případě úspěchu výzkumu, platí rovněž výše uvedené intenzity podpor. Při oznamování těchto veřejných podpor sdělují členské státy výši podpory a přesné podmínky splátek. V případě neúspěchu výzkumného záměru je možná i vyšší intenzita podpory, neboť neúspěch výzkumu zmenšuje vliv na obchod mezi členskými státy.

V případě malých a středních podnikatelů mohou podpory hradit část nákladů na oznamování a zachovávání patentů, a to až do výše uvedených intenzit.

Podpory mohou být kumulovány až do výše zmíněných intenzit.

iii. Možnosti navýšení veřejné podpory

Intenzita veřejné podpory může být navýšena, pokud:

- je poskytována malému nebo střednímu podnikateli²⁶ o 10%,
- je poskytována subjektu v oblasti s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností (čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy) o 10%,
- má usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit, nebo oblastí (čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy) o 5 %; intenzita musí být ale v souladu s maximální intenzitou podpory uvedenou ve Sdělení o regionální veřejné podpoře (viz kapitola VI. 1.),
- projekt slouží k uskutečnění cíle Rámcového programu ES o 15 %,
- se jedná o mezistátní spolupráci (např. mezivládní projekt) o 25 %,

²⁶ Malý a střední podnikatel je definován v příloze I. nařízení (ES) 2001/70 jako podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a má roční obrat nepřesahující 40 milionů eur nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 27 milionů eur.

- je projekt uskutečňován v rámci přeshraniční spolupráce (např. hraniční region) a splňuje podmínky bodu 5.10.4. a zároveň neslouží k uskutečnění cíle Rámcového programu ES, a to o 10 %.

iv. Notifikace

V případě těchto veřejných podpor je vyžadována notifikace dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy. Údaje týkající se zamýšlené nové veřejné podpory musí být oznámeny na standardním formuláři (viz. kapitola V. 1.), doplněným o údaje uvedené v příloze III. Sdělení.

Zvýšení rozpočtu schváleného režimu veřejné podpory nemusí být notifikováno, pokud není rozpočet navýšen o více než 100 %. Režim veřejné podpory může být prodloužen max. o 5 let aniž by bylo třeba toto prodloužení notifikovat, pokud podmínky pro poskytování veřejné podpory nebyly změněny. O těchto záměrech musí být ale Komise předem informována (nejedná se o proces standardní notifikace).

Jednotlivé veřejné podpory poskytované v rámci režimu nemusí být zásadně notifikovány. Výjimkou jsou výzkumné záměry s rozpočtem vyšším než 25 mil. eur, přičemž je poskytována vyšší veřejná podpora než 5 mil. eur (včetně daně).

V případě malých a středních podnikatelů platí odlišný režim, viz kapitola VIII. 3.

Komise vyžaduje pro každý schválený režim veřejné podpory roční zprávu.

2. Veřejné podpory poskytované za účelem ochrany životního prostředí - Rámc 2001/C 37/03 (dále jen Rámc)

i. Vymezení pojmů, působnost

Pod pojmem ochrana životního prostředí se rozumí každé opatření, které má za cíl zmírnit, odstranit nebo zabránit narušení životního prostředí a podpořit racionální využívání zdrojů, včetně opatření na úsporu energií a využívání obnovitelných zdrojů energií.

Vzhledem k tomu, že v oblasti ochrany životního prostředí je uplatňován princip „znečišťovatel platí“ měly by se veřejné podpory poskytovat výjimečně. Pouze tři situace ospravedlňují poskytnutí podpor:

- přechodné náhradní řešení – v případě přijetí nových standardů na úrovni EU (normy)
- pobídkový efekt – motivace podnikatelům pro investice do nadstandardních ekologických zařízení
- daňová zvýhodnění (s pozitivními účinky na životní prostředí) – na omezenou dobu, max. na 10 let. V případě, že Česká republika bude požadovat na určité zboží vyšší daň než vyžadují směrnice ES, je možné poskytnout veřejnou podporu ve výši tohoto rozdílu, přičemž podnikatel musí platit daň odpovídající minimální sazbě stanovené v příslušných směrnících.

Rámc je platný do konce roku 2007.

ii. Druhy veřejné podpory

a) Investiční podpora

b) Provozní podpora

V případě, že jsou vnitrostátní normy přísnější než evropské nebo na evropské úrovni není legislativa harmonizovaná, může být podporováno ekologické nakládání s odpadem (zhodnocení a recyklace) a opatření v oblasti úspory energie, pokud by dodržování národních předpisů zmenšovalo konkurenceschopnost tuzemských podnikatelů na evropském trhu. Podporu lze poskytnout jen na úhradu dodatečných nákladů (náklady navíc oproti neekologické variantě).

iii. Intenzita

Investiční podpora

- V případě, že jsou přijaty nové normy komunitárního práva v oblasti ochrany životního prostředí, může být poskytována veřejná podpora malým a středním podnikatelům za účelem dodržení těchto norem, a to až do výše 15 % uznatelných nákladů (včetně daně), max. po dobu 3 let od přijetí těchto norem. V případě, že je národní legislativa přísnější než komunitární legislativa, je možné poskytnout veřejnou podporu až do výše 30 % uznatelných nákladů.
- V případě investic do úspor energie je možná podpora až do výše 40 %. Investice do kombinované výroby energie (*Kraft-Waermeerzeugung, combined production of electric power and heat*) mohou být podporovány až do výše 40 % uznatelných nákladů.
- Investice do obnovitelných zdrojů energií mohou být podporovány až do výše 40 %.
- V případě, že bude těmito obnovitelnými zdroje energie zásobován celý region (soběstačně), je možná veřejná podpora až do výše 50 % uznatelných nákladů.
- V případě, že členský stát prokáže, že je opatření nezbytné, je možné podporovat obnovitelné zdroje energie až do výše 100 % uznatelných nákladů.
- Pokud se jedná o sanaci znečištěné průmyslové oblasti, může být poskytnuta podpora až do výše 100 % uznatelných nákladů plus 15 % nákladů na práci – to ale pouze v případě, že není zjištěn znečišťovatel.
- V případě přeložení sídla podnikatele na jiné místo, nemůže být zásadně poskytnuta veřejná podpora, ledaže se sídlo podnikatele nachází v oblasti Natura 2000, kde podnikatel svou činností způsobuje značné znečištění. V tomto případě musí na novém místě podnikatel dodržovat nejpřísnější normy.

Provozní podpora

- Podpora by měla být časově omezena a degresivní (snižující se).
- První rok může být podpora 100 % dodatečných nákladů, musí být ale postupně snižována. Takže na konci pátého roku nesmí být poskytnuta již žádná podpora. V případě použití nedegresivní podpory se podpora omezuje na 50 % dodatečných nákladů, po dobu maximálně 5 let.

iv. Navýšení intenzity investiční veřejné podpory

Intenzita veřejné podpory může být navýšena, pokud:

- se jedná o region dle článku 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o 5 %
- se jedná o region dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o 10 %.
- je poskytována podpora malému a střednímu podnikateli o 10 %. V případě, že je podpora navyšována z důvodu podpory malého nebo středního podnikatele ve výše uvedených regionech, podpora nesmí v žádném případě převyšovat 100 % uznatelných nákladů (včetně daně)- uznatelné náklady jsou stanoveny v bodech E.1.6. a E 1.7. Rámce.

v. Notifikace

V případě podpor, které jsou poskytovány dle tohoto Rámce je notifikace Komisi nutná. Pokud jsou splněny podmínky stanovené Rámcem, budou s velkou pravděpodobností Komisí schváleny s ohledem na čl. 87 odst. 3 písm. b), popř. c).

I v případě veřejné podpory poskytované na základě již schváleného režimu podpor, je nutné oznamovat Komisi jednotlivou veřejnou podporu, pokud uznatelné náklady záměru jsou ve výši 25 milionů eur a veřejná podpora je vyšší než 5 milionů eur (vzor oznámení v příloze).

3. *Veřejná podpora na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích – Sdělení Komise 2004/C 244/02 (dále jen Sdělení)*

i. Vymezení pojmů, působnost

Podnikatel v obtížích je podnikatel, který není schopen z vlastních zdrojů nebo finančních prostředků, které získá od vlastníka / akcionářů či společníků nebo věřitelů, zamezit ztrátě, která by bez vnějšího zásahu ze strany orgánů veřejné moci v krátkodobém nebo střednědobém výhledu vedla k ukončení jeho podnikatelské činnosti. Podmínky pro jednotlivé právní formy obchodních společností jsou stanoveny v bodě 10 Sdělení. Typickými příznaky podnikatelů v obtížích jsou: narůstající ztráta, klesající obrat, slábnoucí peněžní tok, narůstající dluh, apod.

Není možné podporovat podnikatele do 3 let po zahájení jeho činnosti.

ii. Druhy veřejné podpory

a) *Veřejná podpora na záchranu*

Jedná se o dočasnou (maximálně na 6 měsíců) a vratnou pomoc. Jejím cílem je udržet podnikatele na trhu po dobu nezbytnou pro vypracování plánu restrukturalizace nebo likvidace.

Jedná se o pomoc ve formě úvěrových záruk nebo úvěrů s úrokovou sazbou, která je alespoň srovnatelná s běžnými sazbami. Každý úvěr je třeba splatit a platnost každé záruky musí skončit v období nepřesahujícím 6 měsíců od poukázání první splátky podnikateli.

Veřejná podpora nesmí mít nepříznivý dopad na ostatní členské státy a musí být opodstatněna závažnými sociálními problémy.

Stát musí Komisi do 6 měsíců po schválení opatření v rámci veřejné podpory na záchranu (nebo v případě neoznámené veřejné podpory od data provedení opatření) sdělit plán restrukturalizace nebo likvidace, nebo musí předložit doklad o tom, že byl úvěr splacen, nebo že byla záruka ukončena (v případě oznámení plánu na restrukturalizaci během 6 měsíců od data schválení nebo v případě neoznámené veřejné podpory do 6 měsíců ode dne provedení opatření, se doba na předložení dokladu prodlužuje do doby rozhodnutí Komise o tomto plánu).

Veřejnou podporu je možné poskytnout pouze jednou a to v nejnižší možné výši (zásada „jednou a dost“ a zásada minimalizace). Komise tedy musí schválit veřejnou podporu na záchranu a plán restrukturalizace.

b) Veřejná podpora na restrukturalizaci

Jedná se o veřejnou podporu po vytvoření plánu na restrukturalizaci. Plán musí být Komisí schválen (kromě malých a středních podnikatelů – Komisi je plán pouze sdělen). Z důvodu zamezení přílišného narušení hospodářské soutěže je třeba přijmout kompenzační opatření (např. prodej aktiv, snížení kapacity, omezení na trhu, apod.). Tato podmínka neplatí pro malé podnikatele. Podnikatel sám musí přispět na provedení plánu restrukturalizace alespoň z 25 % u malých podnikatelů, ze 40 % u středních podnikatelů a z 50 % u velkých podnikatelů – tento příspěvek nesmí být hrazen z žádné jiné podpory.

Ve Sdělení je popsán kontrolní mechanismus, viz. bod 49. a násl. Jedná se o kontrolní a výroční zprávy, které musí členský stát zaslat Komisi. Pokud stát poskytne ještě jinou veřejnou podporu podnikateli v období restrukturalizace, musí toto oznámit Komisi.

iii. Intenzita

Ve Sdělení není maximální intenzita stanovena.

Maximální výše veřejné podpory pro jednoho podnikatele na záchranu a restrukturalizaci nesmí převyšovat částku 10 milionů eur.

iv. Notifikace

Opatření je třeba standardně notifikovat dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy

4. Veřejná podpora ve formě záruk – Sdělení 2000/C 71/07

i. Vymezení pojmů, působnost

Všechny záruky poskytnuté státem jsou považovány za veřejnou podporu. Výhodou plynoucí z veřejné záruky pro příjemce podpory je to, že riziko spojené se zárukou nese stát. Veřejná podpora je poskytnuta v okamžiku, kdy je dána záruka, nikoliv v okamžiku, kdy je záruka použita.

Pro posouzení, zda se jedná o veřejnou podporu slučitelnou s vnitřním trhem je rozhodující:

- doba trvání a výše záruky a půjčky,
- riziko nesplnění ze strany dlužníka,
- cena, kterou dlužník zaplatil za záruku,

- povaha poskytnutého zajištění,
- jak a kdy by mohl být stát vyzván, aby zaplatil dluh,
- prostředky, které by mohl stát použít k vymáhání částek, jež mu dlužník dluží, v případě, že je záruka realizována a stát musí dluh zaplatit.

ii. Intenzita

Výše veřejné podpory se rovná rozdílu mezi tržní úrokovou mírou a úrokovou sazbou získanou díky státní záruce po zaplacení pojistného v případě jednotlivých záruk. V případě systému záruk je výše veřejné podpory částka rovnající se rozdílu mezi nesplacenou ručenou částkou násobenou rizikovým faktorem (pravděpodobnost neplnění) a veškerým zaplaceným pojistným, tj. (ručená částka x riziko) – pojistné.

iii. Notifikace

Jednotlivé záruky nebo systém záruk nespádají pod režim čl. 87 Smlouvy a nejedná se tedy veřejnou podporu, pokud jsou splněny následující podmínky:

- dlužník nemá finanční potíže
- dlužník by v zásadě mohl získat půjčku i bez zásahu státu za tržních podmínek
- záruka je vázána na konkrétní finanční transakci, zní na stanovenou maximální částku, nepokrývá více než 80 % nesplacené půjčky nebo jiného finančního závazku a není neomezená
- za záruku se platí tržní cena.

Pokud nejsou splněny tyto podmínky, musí být opatření standardně notifikováno.

Pokud panují pochybnosti, zda plánovaná záruka nebo systém záruk nepředstavuje veřejnou podporu, měl by členský stát toto opatření Komisi notifikovat.

5. Veřejná podpora a rizikový kapitál - Sdělení 2001/C 235/03

i. Vymezení pojmů, působnost

Rizikový kapitál je definován jako financování společností vlastním kapitálem ve fázi jejich založení a rozvoje. Pojem „rizikový kapitál“ odkazuje zejména na rizikový kapitál, který poskytnou investiční fondy, které jsou k tomuto účelu zřízeny. Rizikový kapitál může zahrnovat i úvěry.

Aby se jednalo o veřejnou podporu, musí opatření zahrnovat použití státních prostředků (v případě přímé finanční účasti orgánů veřejné moci na opatřeních rizikového kapitálu nebo v případě daňových pobídek pro investory bude tato podmínka splněna). Opatření narušuje hospodářskou soutěž tím, že udělí příjemci výhodu. O veřejnou podporu se jedná, kdykoliv se státní prostředky udělují způsobem, který by nebyl přijatelný pro soukromého investora, který působí za běžných podmínek tržního hospodářství. Pokud však veřejné orgány investují za takových podmínek, které by byly pro takového investora přijatelné, není udělena žádná výhoda a o veřejnou podporu se nejedná.

Cílem opatření je motivovat tržně jednající investory, aby poskytli rizikový kapitál „cílovým podnikatelům“. Rozhodnutí investovat musí být motivováno ziskem, nikoli poskytnutou veřejnou podporou.

Sdělení je platné do konce roku 2006.

ii. Druhy veřejné podpory

- a) **veřejná podpora investorům** – opatření umožňuje investorům podílet se na vlastním kapitálu jedné nebo více společností za podmínek, které jsou pro ně příznivější, než kdyby učinili tyto investice bez daného opatření. Pokud by bylo opatření omezeno na částku nezbytnou k překonání faktorů, které způsobují selhání trhu, lze ji považovat za slučitelnou s vnitřním trhem. O veřejnou podporu se bude jednat, pokud opatření sníží riziko, anebo zvýší odměny, které získají investoři z určité investice. Veřejná podpora může být v podobě záruky investorům rizikového kapitálu za část investičních ztrát nebo za záruky udělené na půjčky investorů na investice do rizikového kapitálu. Dále se může jednat např. o daňové pobídky investorů, kteří investují do rizikového kapitálu.
- b) **veřejná podpora fondu, jehož prostřednictvím se opatření provádí** – např. ve formě dotací na pokrytí správních nákladů a nákladů řízení nebo pokud je stát společníkem, investorem nebo účastníkem investičních fondů, a to za méně výhodných podmínek než ostatní investoři. Veřejná podpora může být v podobě záruky fondům za část investičních ztrát nebo za záruky udělené na půjčky fondů na investice do rizikového kapitálu.
- c) **veřejná podpora podnikatelům, do kterých se investuje** – podnikatel obdrží investici na podmínek, které by nebyly přijatelné pro soukromého investora v tržním hospodářství.

iii. Intenzita

Výše finančních prostředků pro jednoho podnikatele na opatření týkajících se rizikového kapitálu, která jsou zcela nebo zčásti financovaná prostřednictvím veřejné podpory, smí dosahovat nejvýše 500 000 eur, případně 700 000 eur v regionech dle čl. 87 odst.3 písm. c) Smlouvy a 1 000 000 eur v regionech dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy. Veřejná podpora může být slučitelná pouze tehdy, pokud je její výše úměrná nákladovým nevýhodám, na které reaguje, např. vyšším relativním nákladům na analýzu a řízení malých investic. Členský stát musí Komisi předložit důkazy o selhání trhu, pokud jsou překročeny stropy pro velikost transakce (uvedeno výše)

iv. Notifikace

Opatření je třeba notifikovat Komisi předem na standardním formuláři dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

6. Veřejná podpora v oblasti přímého zdanění – Sdělení 98/C 384/03

i. Vymezení pojmů, působnost

Jedná se o opatření, které vede ke zmírnění daňové zátěže podnikatelů. Jedná se např. o snížení daní, snížení daňových nedoplatků, apod²⁷. I správní uvážení finančních úřadů by mohlo mít podobu veřejné podpory, pokud by se rozhodovalo např. o výši daní, o prominutí

²⁷ Pod pojem veřejné podpory by nicméně nespádala obecná opatření vyplývající z komunitárního práva, která směřují k udělení výjimek pro určité produkty (např. výjimka ve zdanění ropných produktů pro leteckou a vodní dopravu).

daně, apod. O veřejnou podporu by se jednalo i tehdy, pokud by všeobecné daňové opatření zvýhodňovalo pouze národní produkty. Veřejná podpora může mít podobu daňových pobídek – v tomto případě se může jednat o provozní veřejnou podporu. Proto by měla být regresivní a časově omezená. Aby mohla Komise veřejnou podporu schválit, musí být podpora přiměřená cíli, kterého má být veřejnou podporou dosaženo. Daňové zvýhodnění může být vázáno i na určitý region.

ii. Notifikace

Veřejné podpory musí být Komisi oznámeny dle postupu v čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

7. Veřejná podpora při prodeji státních nemovitostí – Sdělení 97/C 209/03

i. Vymezení pojmů, působnost

Cílem je, aby se státní majetek neprodával pod tržní cenou. V první řadě má toto zajistit národní legislativa (v ČR z. č. 26/2000 o veřejných dražbách). V případě, že jsou tyto národní předpisy dostačující a majetek je prodán v otevřené, veřejné a transparentní dražbě nejvyšší nabídce, nejedná se o veřejnou podporu. Pokud ovšem není státní majetek prodáván ve veřejné dražbě, musí být vyhotoven nezávislý posudek, který zjistí tržní cenu nemovitosti. Pokud není možné prodat nemovitost za zjištěnou tržní hodnotu, může být cena snížena o 5 %. Pokud se ani přesto nepodaří nemovitost prodat, musí být nemovitost znovu oceněna. V novém posudku se bere v potaz nemožnost prodat nemovitost za zjištěnou tržní cenu.

Z rozhodnutí Komise 2003/162 vyplývá, že sdělení je použitelné i na pronájem státního majetku.

ii. Notifikace

Pokud není nemovitost vlastněná státem prodána ve veřejné dražbě a ani není vyhotoven posudek, který by určoval tržní hodnotu nemovitosti, musí být prodej oznámen Komisi dle postupu v čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

iii. Převod bytů (bytových domů) za nižší než tržní cenu

V případě, že při prodeji bytů (bytových domů) ve státním (veřejném) vlastnictví nejsou dodrženy postupy uvedené ad. i. a prodej se uskutečňuje za nižší než tržní cenu, mohou nastat z hlediska existence veřejné podpory následující situace:

a) Prodej bytů fyzickým osobám za účelem bydlení

Pokud jsou bytové jednotky převáděny na fyzické osoby a tyto fyzické osoby je využívají k bydlení, nejedná se o veřejnou podporu, jelikož fyzická osoba není podnikatelem ve smyslu čl. 87 Smlouvy.

b) Prodej bytů fyzickým osobám za jiným účelem

Pokud je bytová jednotka převáděna na fyzickou osobu a tato fyzická osoba byt pronajala nebo jinak využívala k podnikání, veřejná podpora není vyloučena.

V případě převodu bytu do vlastnictví fyzické osobě, která byt využívá komerčně a tím splňuje znaky podnikatele ve smyslu čl. 87 Smlouvy, lze poskytnout podporu de

minimis²⁸, tj. pokud rozdíl mezi kupní a tržní cenou nepřevyšší 100 000 Euro, jedná se o povolenou podporu bez potřeby notifikace. Tržní cena (tj. cena v čase a místě obvyklá) musí být doložena nezávislým znaleckým posudkem. Není-li tato podmínka dodržena, je třeba provést notifikaci podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

c) Převod bytů družstvu

Bytová družstva jsou podnikateli ve smyslu čl. 87 Smlouvy. Veřejná podpora v tomto případě ovšem není založena, pokud družstvo neprodleně po nabytí majetku tento rozdělí na jednotky dle zákona č. 72/1994 Sb. o vlastnictví bytů, a tyto neprodleně převede do vlastnictví jednotlivých fyzických osob – nájemců bytového domu. Tento převod musí být neziskový, tj. družstvo si může účtovat pouze nezbytné administrativní náklady. Jsou-li součástí bytového domu i nebytové prostory sloužící ke komerčním účelům a byty neobsazené nájemci, musí být v navržené kupní ceně zahrnuty ve výši jejich znaleckého stanovení ceny v čase a místě obvyklé.

I u převodu družstva lze vedle popsaného postupu použít poskytnutí podpory de minimis (viz. písmeno b). V ostatních případech se jedná o poskytnutí veřejné podpory, která musí být komisi notifikována dle čl. 88 odst. 3 smlouvy.

---

²⁸ Viz kapitola VIII.4 Metodického pokynu.

VIII. Blokové výjimky

1. *Veřejné podpory zaměstnanosti - nařízení (ES) 2204/2002*

i. Vymezení pojmů, působnost

Cílem těchto podpor je:

- vytváření nových pracovních míst
- zaměstnávání osob znevýhodněných (nařízení tyto osoby v čl. 2 písm. f) definuje) a osob zdravotně postižených
- úhrada dodatečných nákladů vzniklých při zaměstnávání osob zdravotně postižených.

Veřejná podpora na vytvoření nových pracovních míst ale nemůže být v rámci tohoto nařízení poskytnuta v oblasti dopravy nebo stavitelství lodí (pokud by členský stát zamýšlel podpořit vznik nových pracovních míst v těchto oblastech, musí dodržet standardní notifikační postup dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy).

Oblasti dopravy se tedy dotýká pouze veřejná podpora na zaměstnávání znevýhodněných nebo zdravotně postižených osob.

Všechny veřejné podpory poskytnuté z důvodu zaměstnávání osob zdravotně postižených nesmí vést k tomu, že veřejná podpora přesáhne částku nezbytnou k vyrovnání snížení pracovní produktivity.

Podporovány mohou být:

- dodatečné náklady na přizpůsobení provozovny,
- náklady na zaměstnání asistentů osob zdravotně postižených,
- náklady na přizpůsobení nebo pořízení zařízení pro tyto pracovníky (tyto náklady jsou doplňkové k těm, které by vznikly příjemci veřejné podpory při zaměstnávání jiných než zdravotně postižených zaměstnanců.)

ii. Intenzita

Intenzita podpory nesmí přesáhnout 50 % pro znevýhodněné osoby a 60 % pro zdravotně postižené osoby (včetně daně) mzdových nákladů těchto osob během jednoho roku po nástupu do zaměstnání. S výjimkou propuštění zaměstnance z důvodu porušení pracovních povinností musí být zaměstnanec zaměstnán nejméně 12 měsíců.

iii. Notifikace

Pokud jsou splněny všechny podmínky stanovené v nařízení a pokud je v režimu podpory přímo odkázáno na nařízení (ES) 2204/2002, podpory jsou slučitelné s vnitřním trhem a stát toto opatření nemusí notifikovat dle čl. 88 odst. 3 smlouvy.

Režimy podpor, které se zaměřují na určitá odvětví, nejsou vyňaty z oznamovací povinnosti.

Výjimka neplatí pro podpory ve výši nejméně 15 miliónů pro jednoho podnikatele (včetně daně) v období 3 let.

Podpory na zachování pracovních míst podléhají bezvýjimečně oznamovací povinnosti.

Členský stát má povinnost informovat Komisi do 20 pracovních dnů o tom, že přijal režim dle nařízení (ES) 2204/2002 za účelem zveřejnění v Úředním věstníku.

2. Veřejné podpory na vzdělávání – nařízení (ES) 68/2001

i. Vymezení pojmů, působnost

Nařízení rozlišuje mezi specifickým a obecným vzděláváním.

- a) **specifické vzdělávání:** vzdělávání s přímým vztahem k současnému nebo budoucímu povolání poskytující kvalifikace, které jsou nepřenositelné do jiného oboru (nebo jen omezeně přenositelné).
- b) **obecné vzdělávání:** vzdělávání bez přímého vztahu k současnému nebo budoucímu povolání poskytující kvalifikace, které jsou přenositelné (např. vzdělávání je organizováno různými podnikateli, nebo pokud je vzdělání osvědčeno orgány veřejné moci, apod.).

ii. Intenzita

Specifické vzdělávání:

Intenzita podpory nesmí u velkého podnikatele přesáhnout 25 % a u malého a středního podnikatele 35 % uznatelných nákladů (viz čl. 4 odst. 7 nařízení (ES) 68/2001).

Obecné vzdělávání:

Intenzita podpory nesmí u velkého podnikatele přesáhnout 50 % a u malého a středního podnikatele 70 % uznatelných nákladů.

V případě, že nelze rozhodnout, zda se jedná o specifické nebo obecné vzdělávání, použije se intenzita pro specifické vzdělávání.

iii. Možnosti navýšení intenzity

Intenzita veřejné podpory může být navýšena:

- pro podnikatele v oblasti dle čl. 87 odst.3 písm. c) Smlouvy o 5 %
- pro podnikatele v oblasti dle čl. 87 odst.3 písm. a) Smlouvy o 10 %
- v případě zaměstnávání osob znevýhodněných (viz. kapitola VIII. 1.) o 10 %
- v případě poskytování veřejných podpor na vzdělávání v oblasti námořní dopravy až do výše 100 %, a to za těchto podmínek: žák není aktivním členem posádky lodě (tj. pouze plnou posádku lodě doplňuje) a vzdělávání je prováděno na lodi zapsané do registru členského státu ES.

iv. Notifikace

Pokud jsou splněny podmínky tohoto nařízení a pokud je v režimu odkázáno na toto nařízení, podpora je slučitelná s vnitřním trhem a oznámení Komisi dle č. 88 odst. 3 není nutné. Výjimka neplatí pro podpory záměrů s rozpočtem nad 1 milion eur.

Členský stát má pouze povinnost informovat Komisi do 20 pracovních dnů o tom, že přijal režim dle nařízení (ES) č. 68/2001 za účelem zveřejnění v Úředním věstníku.

3. Veřejná podpora malým a středním podnikatelům – nařízení (ES) 70/2001

i. Vymezení pojmů, působnost

Malý a střední podnikatel je definován v příloze I nařízení (ES) č. 70/2001 jako podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a má roční obrat nepřesahující 40 milionů eur nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 27 milionů eur. V případě, kdy je nutno odlišit malého a středního podnikatele, malý podnikatel nezaměstnává více než 50 zaměstnanců a má buď roční obrat nepřesahující 7 milionů eur nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 5 milionů eur. Další podrobnosti v příloze I nařízení.

ii. Druhy podpory a intenzita, možnosti zvýšení intenzity

a) Investiční veřejné podpory

Výše podpory (včetně daně) nesmí přesáhnout 15 % uznatelných nákladů u malých a 7,5 % u středních podnikatelů v případě, že se nejedná o investice v regionech, které jsou způsobilé pro regionální veřejnou podporu dle čl. 87 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy. V případě, že se jedná o takovou investici, může být intenzita veřejné podpory navýšena o 10 % v oblastech dle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, veřejná podpora ale nesmí přesáhnout 30 % uznatelných nákladů (bez daně) a o 15 % v oblastech dle písm. a) tohoto článku, veřejná podpora ale nesmí přesáhnout 75 % uznatelných nákladů.

V případě těchto veřejných podpor se jedná o podporu investic, nebo o podporu vytvoření nových pracovních míst. Uznatelné náklady jsou tedy buď uznatelné náklady investice (viz čl. 4 odst. 4 nařízení (ES) 70/2001), nebo mzdové náklady na nově vytvořená pracovní místa.

b) Poradenské a jiné služby

Pro služby poskytnuté externími poradci nesmí intenzita veřejné podpory překročit 50 % uznatelných nákladů (včetně daně). Uvedené služby nesmí mít charakter pravidelné nebo stálé činnosti a nesouvisí s obvyklými provozními náklady podniku, jako např. běžné právní poradenství, daňové poradenství, reklama. Intenzita veřejné podpory, která má umožnit účast na veletrzích nebo výstavách, nesmí překročit 50 % zvýšených nákladů na pronájem apod. Musí se jednat o první účast na daném veletrhu nebo výstavě.

c) Veřejná podpora výzkumu a vývoje

- Výše veřejné podpory nesmí přesáhnout 100 % u základního výzkumu, 60 % u průmyslového výzkumu a 35 % u před soutěžního vývoje (viz kapitola VII. 1.).
- V případě, že se jedná o záměr v oblasti dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy, může být výše veřejné podpory navýšena o 10 %, v oblastech dle písm. c) o 5 %.
- V případě, že se jedná o projekt na úrovni ES (rámcový program – dle závěru Komise č. 1513/2000/ES), nebo o EUREKA projekt, může být výše veřejné podpory navýšena o 15 %.
- V případě, že se jedná o přeshraniční spolupráci a jsou splněny podmínky v čl. 5a odst. 3 písm. c) nařízení (ES) 70/2001, může být výše veřejné podpory navýšena o dalších 10 %.

- Maximální výše veřejné podpory je u průmyslového výzkumu 75 % a u před soutěžního vývoje 50 %. Uznatelné náklady jsou stanoveny v čl. 5a odst. 5 nařízení (ES) 70/2001.

d) *Veřejná podpora technických studií proveditelnosti v případě průmyslového a před soutěžního vývoje a výzkumu*

Výše veřejné podpory nesmí překročit 75 % nákladů na provedení studie (včetně daně).

e) *Veřejná podpora patentů*

Jedná se o veřejnou podporu nákladů na nabytí, udržení a ochranu patentů. Povolená výše veřejných podpor je shodná s povolenou výší veřejných podpor výzkumu a vývoje (viz výše).

iii. Notifikace

Pokud jsou splněny uvedené podmínky pro jednotlivé druhy veřejných podpor a pokud je v režimu odkázáno na nařízení (ES) 70/2001, podpora je slučitelná s vnitřním trhem a notifikace Komisi dle č. 88 odst.3 Smlouvy není nutná.

Členský stát má povinnost informovat Komisi do 20 pracovních dnů o tom, že přijal režim dle nařízení (ES) 2002/2204 za účelem zveřejnění v Úředním věstníku.

V případě, že je celková výše uznatelných nákladů vyšší než 25 milionů eur a jsou splněny i další podmínky stanovené v čl. 6 nařízení (ES) 70/2001 **nebo** by veřejná podpora měla být více než 15 milionů eur včetně daně, musí stát veřejnou podporu notifikovat dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

V případě veřejných podpor výzkumu a vývoje, studií technické proveditelnosti a patentů, kdy uznatelné náklady všech na projektu zúčastněných podnikatelů dosáhnou výše minimálně 25 milionů eur a pokud by měla být poskytnuta veřejná podpora ve výši nejméně 5 milionů eur, musí stát veřejnou podporu také notifikovat.

Pokud náleží projekt do EUREKA projektu, musí stát veřejnou podporu notifikovat, pokud uznatelné náklady všech na projektu zúčastněných dosáhnou výše minimálně 40 milionů eur a poskytnutá veřejná podpora by měla být minimálně 10 milionů eur.

Výjimka z notifikační povinnosti se nevztahuje na veřejné podpory ve formě návratných půjček vratných pouze v případě úspěchu projektu, pokud jsou splněny podmínky v čl. 6a nařízení (ES) č. 70/2001.

4. *Veřejná podpora de minimis – nařízení (ES) 69/2001*

Dle tohoto nařízení není třeba notifikovat veřejnou podporu poskytnutou jednomu podnikateli do výše maximálně 100 000 eur v období 3 let.

Toto nařízení se ale nevztahuje na dopravu. V březnu 2004 předložila Komise návrh svého nařízení, které by mělo působnost nařízení de minimis rozšířit i na dopravu. Po schválení tohoto nařízení bude možno poskytovat veřejné podpory v oblasti dopravy do 100 000 eur bez notifikace Komisi.

IX. Sektorální podpory

1. *Veřejná podpora v námořní dopravě obecně – Sdělení C 43/2004 (dále jen Sdělení)*

i. Vymezení pojmů, působnost

Toto Sdělení neplatí pro veřejné podpory na stavbu lodí. Dle tohoto Sdělení budou posuzovány např. veřejné podpory ve formě půjček a jiných finančních výhod. Sdělení se nevztahuje na opatření v oblasti infrastruktury, protože pokud je splněna podmínka nediskriminačního přístupu k infrastruktuře, nejedná se o veřejnou podporu. Dále se nejedná o veřejnou podporu, pokud stát poskytuje příjemci výhodu za podmínek, které by byly přijatelné pro ostatní investory (např. běžný úrok, atd.). Veřejná podpora může být poskytována jen lodím, které jsou zapsány v registrech členských států ES (výjimečně i v jiných registrech dle přílohy I, 3. bod, pokud jsou splněny podmínky stanovené v bodě 2.2 Sdělení). Dále musí být na lodích, které jsou podporou zvýhodněny, dodržovány mezinárodní a komunitární předpisy ohledně pracovních podmínek a bezpečnosti na lodí.

Cílem Sdělení je zajištění pracovních míst, zachování know-how v oblasti námořní dopravy, další vzdělávání námořníků, zvýšení bezpečnosti na lodích a zamezení zápisům lodí do registrů nečlenských států, kde provozovatelé lodí platí menší daně a mají i jiné finanční výhody.

Podporu může obdržet i společnost nabízející služby pro provozovatele lodě, např. technické kontroly, výběr a školení posádky, provoz lodě, atd. Podmínkou pro získání podpory je převzetí odpovědnosti za provoz lodě.

Pro lodě určené k tažení a pro podporu činností s jinými speciálně upravenými zařízeními jsou stanovena zvláštní pravidla – viz bod. 3.1 Sdělení.

ii. Druhy veřejné podpory

- a) ***daňové zvýhodnění*** - možnost rychlejších odpisů v případě investic do lodí
- b) ***veřejná podpora zaměstnávání*** – v rámci této veřejné podpory je podnikateli odpuštěna část pojistného na zdravotní pojištění jeho zaměstnanců, popř. podnikatel platí nižší daně z příjmů
- c) ***investiční veřejné podpory*** – opatření by mělo být v zásadě součástí restrukturalizace, výjimečně Komise schválí investice do vybavení lodí, modernizace zařízení lodí např. za účelem vyšší ochrany životního prostředí
- d) ***veřejná podpora vzdělávání***
- e) ***podpora restrukturalizace***
- f) ***podpora námořní dopravy na krátké vzdálenosti*** – jedná se o podporu přepravy osob a zboží mezi evropskými přístavy, nebo mezi evropskými a neevropskými přístavy, které se nacházejí na pobřeží moře, které taktéž zasahuje do Evropy. Podporovaná linka musí být i po ukončení podpory konkurenceschopná a nesmí být kumulována s vyrovnávacími platbami za závazky veřejné služby.

iii. Intenzita

Veřejná podpora by neměla přinášet nějakou výraznou výhodu. Veřejná podpora může být poskytnuta až do výše 100% prominutí placení příspěvků na zdravotní pojištění a daní. V případě veřejné podpory námořní dopravy na krátké vzdálenosti (viz výše) nesmí intenzita podpory převyšovat 30 % provozních nákladů a v případě podpory výstavby překladišť 10 % investičních nákladů. Podpora dopravy na krátké vzdálenosti by měla být časově omezená, lze ji poskytovat nejdéle po dobu 3 let.

iv. Notifikace

Opatření je třeba Komisi standardně notifikovat dle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

2. *Veřejná podpora na stavbu lodí – nařízení (ES) 3094/95 o podpoře lodního stavitelství, Sdělení C 317/2003*

i. Druhy veřejné podpory

- a) ***Sociální veřejná podpora:*** Za slučitelnou se společným trhem může být považována veřejná podpora k pokrytí nákladů na opatření sledující výhradní prospěch zaměstnanců, kteří ztratili nárok na důchod nebo byli propuštěni pro nadbytečnost, nebo byli jinak trvale vyřazeni ze zaměstnání u podnikatele, který provádí stavby, přestavby nebo opravy lodí, pokud se tato veřejná podpora týká ukončení nebo omezení činností loděnic, konkursu loděnic nebo změn činnosti na činnost jinou než stavba, přestavba a oprava lodí. Uznatelné náklady jsou uvedeny v čl. 3 odst. 2 nařízení (ES) č. 3094/95.
- b) ***Veřejná podpora výzkumu a vývoje:*** Intenzita veřejné podpory základního výzkumu (viz. kapitola VII. 1.) nesmí přesahovat 50 % uznatelných nákladů, u průmyslového výzkumu 35 % a u před soutěžního vývoje 25 % uznatelných nákladů. V případě veřejné podpory poskytované malému a střednímu podnikateli, může být intenzita veřejné podpory navýšena o 20 %.
- c) ***Státní záruky, půjčky:*** Tyto veřejné podpory jsou slučitelné se společným trhem, pokud vyhovují dohodě OECD o exportních úvěrech pro lodě.
- d) ***Inovační veřejná podpora:*** Veřejná podpora může být poskytována existujícím loděnicím, kde jsou lodě stavěny, upravovány, nebo přestavovány – intenzita veřejné podpory nesmí převyšovat 20 % (včetně daně) – podmínky pro poskytnutí této veřejné podpory v bodě 15 Sdělení.
- e) ***Veřejné podpory na pozastavení činnosti loděnice:*** Podmínkou je, že veřejná podpora opravdu slouží ke snížení kapacity loděnice. Veřejná podpora může být poskytnuta např. ve formě půjčky nebo záruky za půjčku, díky které má podnikatel dokončit své zakázky. Uznatelné náklady jsou uvedeny v bodě 17 Sdělení. Pokud je podnikateli poskytnuta tato veřejná podpora za účelem omezení činnosti, nesmí mu být v následujících 10 letech poskytnuta veřejná podpora na záchranu a restrukturalizaci. Výše veřejné podpory musí být přiměřená rozsahu snížení kapacity loděnice, přičemž snížení kapacity, nebo zastavení činnosti musí trvat nejméně 10 let.
- f) ***Regionální veřejné podpory:*** Veřejné podpory mohou být považovány za slučitelné s vnitřním trhem, pokud podporují investice do sanace a modernizace existujících loděnic (nesmí vést ale k zvýšení produkce loděnice).

Sdělení je platné do 31. 12. 2006.

ii. Intenzita

Intenzita veřejných podpor v regionech dle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy nesmí přesáhnout 22,5 % a v regionech dle písm. c) 12,5 %.

iv. Notifikace

Veřejné podpory musí být Komisi standardně notifikovány dle postupu v čl. 88 odst. 3 Smlouvy. Členské státy dále musí Komisi zasílat zprávy dle nařízení (ES) č. 3094/95.

Notifikace není nutná, pokud je veřejná podpora upravena speciálním předpisem (nařízením) – viz. kapitola VIII..

3. Veřejná podpora v letecké dopravě – Sdělení 94/C 350/07 (dále jen Sdělení)

i. Vymezení pojmů, působnost

Sdělení upravuje poskytování podpor v oblasti letecké dopravy, např. nákup a provoz letadel, licence na duty free shopy, podporu leteckých škol, apod. Sdělení se nevztahuje na výrobu letadel.

ii. Druhy podpor

a) podpora na restrukturalizaci

Cílem je, aby se společnost, která není konkurenceschopná, dostala z potíží a byla schopná konkurovat na evropském trhu. Sdělení vymezuje podmínky, po jejichž splnění by se mělo jednat o podporu slučitelnou s vnitřní trhem:

- musí být uplatňována zásada „jednou a dost“
- musí být vytvořen reálný plán pro restrukturalizaci
- plán musí být přezkoumán Komisí
- letecké společnosti nesmí z podpory rozšiřovat kapacitu, kapacita musí být naopak snížena
- společnost nesmí použít podporu k nákupu podílů na jiné dopravní společnosti v ES
- privatizace nesmí být podmínkou ze strany státu pro poskytnutí podpory
- podpora musí být časově omezená.

b) podpora v oblasti investic do infrastruktury

Konstrukce nebo rozšíření infrastruktury (letiště, dráhy, apod.) jsou všeobecným opatřením politiky a nepodléhají kontrole Komisí v rámci Sdělení. Pokud jsou opatření namířena na naplňování potřeb nebo na realizování dopravní politiky nebo politiky ochrany životního prostředí, nelze na ně Sdělení aplikovat.

c) daňové výhody a sociální podpora

Pokud se jedná o obecné opatření, nejedná se o veřejnou podporu. Pokud z opatření plyne výhoda jednotlivým provozovatelům, a snižují se jim náklady, které by jinak nést musely, veřejná podpora není vyloučena.

d) provozní podpora

Vyrovňávání provozních ztrát je zásadně neslučitelné s vnitřním trhem. Provozní podpory jsou akceptovatelné pouze ve dvou situacích

- Vyrovňovací platby v závazku veřejné služby

Závazek veřejné služby je definován v nařízení (ES) č. 2408/92 o přístupu leteckých dopravců Společenství na letecké trasy uvnitř Společenství jako závazek, uložený leteckému dopravci ve vztahu k jakékoli trase, k jejímuž provozování mu byla vydána licence, aby přijal potřebná opatření k zajištění dopravy, která splňuje stanovené normy návaznosti, pravidelnosti, kapacity a cen, které by letecký dopravce nepřevzal, pokud by jednal výhradně v rámci svých obchodních zájmů.

Členský stát po konzultacích s ostatními zúčastněnými členskými státy a poté, co informuje Komisi a letecké dopravce operující na dané trase, může uložit závazek veřejné služby ve vztahu k pravidelné letecké dopravě, která obsahuje okrajový nebo rozvojový region na jeho území, nebo málo používanou trasu na jakékoli regionální letiště na jeho území, je-li tato trasa důležitá pro hospodářský vývoj regionu, ve kterém se letiště nachází, v rozsahu nezbytném k zajištění dostatečné míry pravidelné letecké dopravy, která plní stanovené normy návaznosti, pravidelnosti, kapacity a cen, které by leteckí dopravci ve svém obchodním zájmu nepřevzali.

Pokud na dané trase neprovozuje dopravu žádný dopravce, stát může licenci na tuto dopravu poskytnout jednomu dopravci, ale maximálně na dobu 3 let. Poté musí být situace znovu přezkoumána. Tento dopravce musí být vybrán v řádném výběrovém řízení (podrobnosti obsahuje čl. 4 odst.1 nařízení 2408/92).

Na závazky veřejné služby v letecké dopravě nelze použít čl. 73 Smlouvy (aplikaci vylučuje čl. 80 Smlouvy)

Dle nařízení 2408/92 členský stát může nahradit dopravci ztráty plynoucí ze splnění převzatých závazků po zohlednění příjmů z dopravy. Podmínkou je, že byl dopravce vybrán v řádném výběrovém řízení. Vyrovňovací platby nesmí převyšovat ztráty dopravce na příslušných linkách a nesmí tedy přinášet dopravci žádnou výhodu. Po splnění těchto podmínek není platba považována za veřejnou podporu.

Členské státy musí zajistit řádnou aplikaci nařízení 2408/92. Pokud by ve výběrovém řízení nebyl vybrán nejlepší uchazeč, jednalo by se v případě vyrovnávacích plateb o veřejnou podporu, která musí být standardně notifikována.

Pokud byla na určité domácí trase vydána licence a závazek veřejné služby je tedy prakticky již uskutečňován v době přijetí nařízení 2408/92, licence pozbude platnosti po uplynutí doby 3 let. Pokud jsou ovšem těmto dopravcům hrazeny ztráty plynoucí ze závazku veřejné služby, musí být platby Komisi notifikovány, protože veřejná podpora není, vzhledem k absenci výběrového řízení provedeného dle nařízení 2408/92, vyloučena.

- Podpora sociálního charakteru dle čl. 87 odst. 2 písm. a) Smlouvy.

e) podpora v souvislosti s finančními transakcemi

Pokud se stát účastní na finančních transakcích, které se týkají provozovatelů letecké dopravy, veřejná podpora není v zásadě vyloučena. Vždy musí být přezkoumáno, zda by tato transakce byla přijatelná pro investora pohybujícího se v běžných tržních podmínkách (toto nebude splněno v případě riskantní operace, kterou by investor pohybující se v běžných tržních podmínkách neuskutečnil).

V případě, že stát navyšuje základní kapitál v letecké společnosti, kde má určitý podíl, může navyšovat kapitál jen v poměrné výši vůči svému podílu, a to za běžných tržních podmínek.

V případě, že stát poskytuje půjčku popř. záruku za výhodnějších podmínek, než jsou tržní podmínky, veřejná podpora není vyloučena.

f) podpora při privatizaci

V případě, že stát prodává své podíly v leteckých společnostech a pokud jsou podíly prodány nejvyšší nabídce při veřejné dražbě, nejedná se o veřejnou podporu. Pokud by ale byl podíl prodáván přímo jednomu zájemci bez provedení dražby, nebo pokud by se stát zavázal převzít dluhy společnosti po prodeji, veřejná podpora není vyloučena. Hodnota podílu musí být oceněna nezávislými znalci.

g) podpora v souvislosti s licencemi nebo exkluzivními právy

V případě, že jsou leteckému dopravci poskytnuty licence nebo výlučná práva na provozování vedlejších služeb (např. duty free shop) za podmínek, které jsou výhodnější než tržní podmínky, může se jednat o veřejnou podporu

iii. Notifikace

Pokud Sdělení nestanoví jinak, je třeba každé opatření standardně notifikovat Komisi. Pokud se bude jednat o opatření do 1 milionu euro a pokud budou finanční prostředky poskytnuty za určitým konkrétním účelem a nebude se jednat o provozní podporu, Komise o opatření rozhodne do 20 dnů ode dne doručení kompletní notifikace.

4. Veřejná podpora v oblasti budování infrastruktury

Dotace ze státních prostředků na budování dopravní infrastruktury nepředstavují podle ustálené rozhodovací praxe Komise²⁹ veřejnou podporu za těchto podmínek:

- i. k dotované infrastruktuře je umožněn přístup všem potenciálním uživatelům za nediskriminačních podmínek a
- ii. dotovaná infrastruktura není provozována / spravována podnikatelem ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy (k pojmu podnikatel viz. str. 7 Metodického pokynu).

Ve svém rozhodnutí N 63/2005 o Programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů v resortu dopravy Komise uvedla, že subjekty vykonávající správu dopravní infrastruktury v České republice jsou podnikateli ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy,

²⁹ Viz. např. rozhodnutí Komise N 840/2001 Alkmaar container terminal, body 27 – 30, rozhodnutí Komise N 356/2002 Network Rail, body 70 – 72, rozhodnutí Komise N 126/99, bod 3.1. rozhodnutí

neboť vykonávají hospodářskou činnost³⁰. Komise nicméně dále dovozuje, že mezi jednotlivými správci infrastruktury za současného stavu neexistuje soutěž, neboť se nejedná o otevřený trh³¹. Zároveň Komise vylučuje i vliv na rozložení uživatelů mezi jednotlivé druhy dopravní infrastruktury („odběratelé“ služby) v případě, že v závislosti na poskytnuté dotaci nedojde ke změně poplatku za užívání infrastruktury, zejm. k jeho snížení, které by na dotčenou infrastrukturu mohlo přitáhnout nové uživatele³².

Pro situaci v České republice lze tedy s přihlédnutím k výše uvedenému rozhodnutí Komise N 63/2005 (byť ne se všemi závěry Komise je možno souhlasit) vymezit následující podmínky, za nichž není dotace na budování a údržbu dopravní infrastruktury veřejnou podporou:

- (1) k dotované infrastruktuře je umožněn přístup všem potenciálním uživatelům za nediskriminačních podmínek a
- (2) správce dotované infrastruktury neupraví poplatky za její užití tak, aby získal konkurenční výhodu oproti ostatním druhům infrastruktury (tj. zlevněním poplatků, umožněným dotací, nebude přetahovat uživatele jiné infrastruktury).

V případě, že tyto podmínky splněny nejsou, jedná se o veřejnou podporu a záměr na poskytnutí takovéto dotace je nutné standardně notifikovat Komisi.

5. Veřejná podpora v oblasti obnovy vozového parku

Opatření na podporu obnovy vozového parku standardně představuje veřejnou podporu. Evropský soudní dvůr konstatoval³³, že i když takovéto opatření směřuje k ochraně životního prostředí a zvýšení bezpečnosti silničního provozu, nadále představuje veřejnou podporu.

V případě finančních příspěvků na obnovu vozového parku nelze v plném rozsahu použít ani Rámec pro poskytování veřejných podpor v oblasti ochrany životního prostředí³⁴ - tento rámec by bylo možno použít pouze, pokud by ekologické vozidlo mělo ještě lepší vlastnosti, než které požadují platné normy a bylo by ekologicky ještě příznivější, než je vyžadováno právem (ani sociální charakter nevyklučuje, že opatření naplní znaky veřejné podpory).

6. Veřejné podpory poskytované v režimu nařízení (ES) 1107/70

Nařízení (ES) č. 1107/70 provádí článek 73 Smlouvy, kde je stanoveno, že se Smlouvou jsou slučitelné veřejné podpory, které slouží potřebě koordinovat dopravu nebo které představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby.

³⁰ Viz. body 36 – 39 rozhodnutí Komise N 63/2005; s vývody Komise zde ale nelze v plném rozsahu souhlasit.

³¹ Viz. body 50 – 53 rozhodnutí pro intramodální soutěž a body 54 a 55 rozhodnutí pro soutěž intermodální – zde sice Komise na otázku soutěže explicitně neodpovídá, nicméně z jejich úvah je patrné, že za současného stavu nepředpokládá v České republice ani intermodální soutěž správců dopravní infrastruktury.

³² Viz. body 57 – 62 rozhodnutí Komise N 63/2005.

³³ Viz. rozsudek Soudu prvního stupně T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías, bod 2 shrnutí a body 39 – 40, 47 a 53 odůvodnění.

³⁴ viz strana 26 Metodického pokynu.

I přesto, že jsou tyto veřejné podpory považovány za slučitelné s trhem, je nutné provést standardní notifikaci dle č. 88 odst. 3 Smlouvy (čl. 5 nařízení). V nařízení (ES) 1107/70 jsou popsány veřejné podpory, na které se vztahuje čl. 73 Smlouvy a které jsou z tohoto důvodu slučitelné s vnitřním trhem.

Jedná se o následující typy veřejných podpor:

- veřejné podpory železničním podnikům, pokud se jedná o podpory podřaditelné pod některou z kategorií nařízení Rady (EHS) 1192/69 o společných pravidlech normalizace účtů železničních podniků, a naopak příjemce takovéto podpory pod působnost tohoto nařízení nespadá; do působnosti uvedeného nařízení spadají České dráhy, a.s. a Správa železniční dopravní cesty, s.o.;
- veřejné podpory do infrastruktury, pokud jsou veřejné podpory poskytovány podnikatelům, kteří musí nést náklady infrastruktury, kterou využívají, zatímco jiní podnikatelé tyto náklady nenesou. Při stanovení výše veřejných podpor se musí brát v úvahu náklady infrastruktury, které konkurenční druhy dopravy nést nemusí;
- veřejná podpora
  - výzkumu dopravních systémů a technologií, které jsou pro společnost všeobecně hospodárnější, nebo
  - rozvoje dopravních systémů a technologií, které jsou pro společnost všeobecně hospodárnější.

Tyto podpory jsou omezeny na etapu výzkumu a vývoje a nesmějí pokrývat obchodní využití těchto dopravních systémů a technologií.

Dle rozhodnutí Komise N 63/2005 se jedná např. o veřejnou podporu parkovišť P+R³⁵. Parkovištěm P+R se rozumí parkoviště pro automobily, které je vybudováno v blízkosti zastávky metra, tramvaje, trolejbusu nebo autobusu. Cílem těchto parkovišť je koordinace mezi silniční dopravou a hromadnou dopravou, konkrétně podpora občanům, kteří pracují daleko od domova, aby alespoň část cesty do práce absolvovali hromadnou dopravou. Parkoviště spoří energii, neboť hromadná doprava spotřebuje méně energie než individuální silniční doprava. Veřejná podpora ale nesmí být poskytnuta na obchodní využití parkovišť; v rozhodnutí N 63/2005 přitom Komise vycházela z toho, že systém parkovišť P+R je v České republice ještě inovativním řešením (vzhledem k řídkému výskytu těchto parkovišť) a pouze částečné financování investičních nákladů nepředstavuje podporu na obchodní využití parkovišť³⁶.

- do vstupu v platnost právní úpravy Společenství o přístupu k dopravnímu trhu, jedná-li se o výjimečnou a časově omezenou podporu, která je součástí plánu reorganizace za účelem odstranění přebytku kapacity způsobujícího vážné strukturální obtíže; tím tato podpora přispívá k účelnějšímu uspokojení potřeb dopravního trhu.
- pokud jde o náhrady za plnění související s pojmem veřejné služby:
  - do vstupu v platnost odpovídající právní úpravy Společenství, jsou-li platby podnikům železniční, silniční nebo vnitrozemské vodní dopravy uskutečňovány jako vyrovnávací platby za závazky veřejné služby uložené státem nebo

³⁵ parkoviště „park and ride“.

³⁶ Viz. body 85 – 87 rozhodnutí Komise N 63/2005.

veřejnoprávními subjekty a zahrnují-li:

- tarifní závazky neuvedené v čl. 2 odst. 5 nařízení (EHS) 1191/69, nebo
- dopravní podniky nebo činnosti, na které se toto nařízení nevztahuje.

7. Úhrada závazků veřejné služby ve vztahu k veřejné podpoře

Vyrovňovací platby poskytované v režimu nařízení (EHS) č. 1191/69, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 1893/91, nepředstavují veřejnou podporu (nepřináší příjemci platby žádné hospodářské zvýhodnění, pouze vyrovnávají existující znevýhodnění).

Evropský soudní dvůr ve své judikatuře³⁷ k nařízení (EHS) č. 1191/69 definoval čtyři podmínky, které musí vyrovnání poskytované v rámci plnění závazku veřejné služby splňovat, aby se nejednalo o veřejnou podporu. Pokud jsou podmínky splněny, není nutné opatření notifikovat. Pokud tyto podmínky splněny nejsou, jedná se o veřejnou podporu, na kterou plně dopadají obecná ustanovení komunitárního práva o veřejné podpoře, tzn. notifikace je nutná.

Jedná se o tyto podmínky:

- a) příjemce pomoci je smluvně zavázán poskytovat závazky veřejné služby a tyto závazky byly jasně definovány
- b) způsob pro výpočet náhrad poskytovaných dopravci byl stanoven předem objektivním a transparentním způsobem
- c) náhrada nepřevyšuje náklady dopravce, které mu nezbytně vznikly při poskytování služeb v režimu závazku, při zahrnutí příjmů z poskytnutých služeb a přiměřeného zisku a náhrada nesmí dopravci přinést výhodu, která by poškodila trh
- d) v případě, že dopravce není vybrán ve výběrovém řízení na poskytování služeb v režimu závazku, musí být výše vyplácené náhrady určena na základě srovnání s náklady, které by vynaložil „dobrý hospodář“ na poskytování těchto služeb, včetně zahrnutí příjmů z poskytovaných služeb a přiměřeného zisku.

---

³⁷ Rozsudek C-280/00 Altmark Trans GmbH, bod 3 shrnutí, body 87 – 93 odůvodnění.

C. PROCESNÍ POSTUP

V této části metodického pokynu je stručně shrnut postup Komise posuzování záměru na poskytnutí veřejné podpory dle nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES. Tato část pokynu má informativní charakter o možných krocích, které Komise může učinit při posuzování veřejných podpor, existujících i nových.

X. Postup Komise

1. *Existující veřejné podpory*

V nařízení (ES) 659/1999 je stanoven postup pro přistupující státy v případě veřejných podpor, které již existovaly před vstupem státu do EU. Za tyto veřejné podpory jsou považovány takové podpory, které byly zavedeny před vstupem státu do EU a jsou i po vstupu použitelné, dále již schválené veřejné podpory, veřejné podpory, které v době zavedení nebyly považovány za veřejné podpory, ale později díky vývoji trhu je na ně třeba pohlížet jako na veřejné podpory.

Existující veřejná podpora je ve srovnání s novou veřejnou podporou předmětem zvýhodněného přístupu. Tento zvýhodněný přístup vychází ze zvláštního postupu zakotveného v Nařízení (ES) 659/1999, které se vztahuje na existující programy veřejné podpory. Tento postup lze rozdělit do tří fází:

Během první Komise informuje členský stát o svém předběžném názoru, že existující program veřejné podpory není (případně již není) slučitelný s principy společného trhu, a dává příslušnému členskému státu možnost sdělit své připomínky.³⁸ V této fázi Komise společně s členským státem stanoví zda, či do jaké míry, může existující program veřejné podpory odporovat principům společného trhu (např. v sektoru, kde je program veřejné podpory realizován, mohlo dojít k takovým kapacitním změnám, že v nových podmínkách je tento program veřejné podpory považován za neslučitelný s principy společného trhu).

Ve druhé fázi Komise vydá doporučení navrhuující vhodná opatření. Takovým opatřením může být úprava programu veřejné podpory s cílem znovu zajistit jeho slučitelnost s principy společného trhu, nebo jeho zrušení v případě, že taková úprava není možná.³⁹ Toto doporučení není právně závazné.

Třetí fáze spočívá v reakci členského státu na příslušná opatření. Pokud členský stát přijme navrhovaná opatření a informuje Komisi o tomto kroku, zavazuje se tímto přijetím k realizaci těchto opatření. Navrhovaná opatření se stávají právně závaznými pouze na základě tohoto přijetí ze strany členského státu. Pokud členský stát nepřijme navrhovaná opatření a Komise i nadále tato opatření považuje za nezbytná, Komise zahájí formální šetření.⁴⁰ Pokud Komise uzavře toto formální šetření přijetím rozhodnutí, že daný program veřejné podpory není slučitelný a musí být zrušen, vstupuje toto rozhodnutí v platnost *ex nunc* (veřejná podpora poskytnutá před nabytím právní moci rozhodnutí nemusí být vrácena). To znamená, že taková veřejná podpora, která byla poskytnuta před příslušným rozhodnutím Komise, nemusí být navrácena.

³⁸ Článek 17 Nař. (ES) 659/1999.

³⁹ Článek 18 Nař. (ES) 659/1999.

⁴⁰ Článek 19 Nař. (ES) 659/1999.

2. Notifikované nové veřejné podpory

Komise posoudí notifikaci neprodleně po jejím obdržení. Toto posouzení není tak důkladné jako formální šetření, které může následovat. Tato fáze notifikační procedury – předběžné posouzení – končí rozhodnutím Komise. Komise přijme toto rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení úplné notifikace. Mohou být přijata následující rozhodnutí (Článek 4 nařízení (ES) 659/1999):

- a) oznamované opatření nepředstavuje veřejnou podporu
- b) oznamované opatření představuje veřejnou podporu, avšak Komise zjistí, že neexistují žádné pochybnosti o jeho slučitelnosti s principy společného trhu („rozhodnutí o nevznesení námitek“)
- c) pokud Komise zjistí, že existují pochybnosti a slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu a přijme „rozhodnutí o zahájení formálního šetření“.

Pokud Komise přijme rozhodnutí uvedené v bodu a) nebo b), je notifikační procedura ukončena a členský stát může zahájit realizaci veřejné podpory. Pokud však Komise rozhodne o zahájení formálního šetření, vstupuje notifikační procedura do druhé fáze.

Komise zahájí formální šetření v případě, že na základě předběžného posouzení zjistí, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu.⁴¹ Účelem formálního šetření je zajistit komplexní posouzení daného případu prostřednictvím dalšího zkoumání sporných záležitostí společně s příslušným členským státem a na základě vyslechnutí názorů zainteresovaných stran. Rozhodnutí o zahájení formálního šetření vychází ze souhrnu příslušných faktických a právních okolností a z předběžného posouzení Komise, které se týká povahy navrhovaného opatření a poukazuje na pochybnosti, co se týče jeho slučitelnosti s principy společného trhu.⁴² Rozhodnutí o zahájení formálního šetření je publikováno v Úředním věstníku Evropské unie.⁴³ Členské státy a další zainteresované strany (tj. osoby, organizace či sdružení organizací, jejichž zájmy mohou být ovlivněny poskytnutím veřejné podpory, zejména příjemci této veřejné podpory, konkurenční organizace a profesní asociace) jsou vyzvány, aby sdělily své připomínky.⁴⁴ Komise může uzavřít formální šetření přijetím některého z následujících rozhodnutí:

- a) „nejde o veřejnou podporu“: Jde o případ, kdy Komise zjistí, že po vhodné úpravě ze strany příslušného členského státu oznamované opatření nepředstavuje veřejnou podporu.⁴⁵
- b) „kladné rozhodnutí“: Jde o případ, kdy Komise zjistí, že pochybnosti (vzniklé na základě předběžného posouzení) o slučitelnosti oznamovaného opatření s principy společného trhu byly vhodnou úpravou na straně příslušného členského státu odstraněny, a Komise rozhodne, že veřejná podpora je slučitelná s principy společného trhu.⁴⁶

⁴¹ Článek 4 odst. 4 Nař. (ES) 659/1999.

⁴² Článek 6 odst. 1 Nař. (ES) 659/1999.

⁴³ Článek 26 Nař. (ES) 659/1999.

⁴⁴ Článek 6 Nař. (ES) 659/1999.

⁴⁵ Článek 7 odst. 2 Nař. (ES) 659/1999.

⁴⁶ Článek 7 odst. 3 Nař. (ES) 659/1999.

- c) „podmíněné rozhodnutí“: Komise může kladné rozhodnutí doplnit podmínkami, za kterých lze veřejnou podporu považovat za slučitelnou s principy společného trhu, a stanovit povinnosti, které umožní sledovat, zda je příslušné rozhodnutí naplňováno.⁴⁷
- d) „záporné rozhodnutí“: Komise dojde k závěru, že oznamované opatření není slučitelné s principy společného trhu a že nesmí být realizováno.⁴⁸

3. Sankce v případě poskytnutí nezákonné veřejné podpory

Nezákonná veřejná podpora je taková veřejná podpora, která je realizována v rozporu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy, což znamená, že ji členský stát poskytl předtím, než Komise přijala příslušné rozhodnutí. Jedná se i o situaci, kdy se stát mylně domníval, že dané opatření není veřejnou podporou dle čl. 87 Smlouvy. V případě nezákonné veřejné podpory uplatňuje Komise v zásadě stejný „dvoufázový“ postup: předběžné posouzení a v případě nutnosti formální šetření.

V případě poskytnutí veřejné podpory bez předchozího rozhodnutí Komise („nezákonná veřejná podpora“) zahrnuje postup následné specifické kroky:

Komise musí bez prodlení prošetřit informace o údajné nezákonné veřejné podpoře bez ohledu na zdroj těchto informací (např. noviny či stížnost konkurenta příjemce veřejné podpory)⁴⁹. Komise není při svém rozhodování omezena v zásadě žádnými časovými lhůtami. Než Komise přijme konečné rozhodnutí o slučitelnosti veřejné podpory s principy společného trhu, může vydat „příkaz k pozastavení veřejné podpory“, který pozastavuje realizaci jakékoliv nezákonné veřejné podpory⁵⁰. V případě, že jsou splněna určitá kritéria, může vydat „příkaz k navrácení veřejné podpory“, který zakládá povinnost navrácení jakékoliv nezákonné veřejné podpory.⁵¹

„Příkaz k navrácení veřejné podpory“ (možná, ale nepříliš běžná praxe) nelze zaměňovat s „rozhodnutím o navrácení veřejné podpory“ ze strany Komise. „Příkaz k navrácení veřejné podpory“ je opatření, které může Komise přijmout předtím, než posoudí, zda je nezákonná veřejná podpora slučitelná s principy společného trhu, avšak pouze při splnění určitých kritérií.

„Rozhodnutí o navrácení veřejné podpory“ je standardním důsledkem zjištění, že nezákonná veřejná podpora není slučitelná s principy společného trhu.⁵² Veřejná podpora, která má být navržena v souladu s „rozhodnutím o navrácení veřejné podpory“, musí zahrnovat úrok podle příslušné úrokové sazby, kterou stanoví Komise. Úrok se počítá od data, kdy byla nezákonná veřejná podpora dána k dispozici příjemci, do data jejího navrácení.⁵³ Navrácení veřejné podpory musí být provedeno v souladu s postupy, které jsou stanoveny zákony daného členského státu, pokud tyto zákony umožňují neprodlené a faktické provedení tohoto rozhodnutí Komise. Pokud dojde k jakémukoliv prodlení v realizaci „rozhodnutí o navrácení veřejné podpory“ (Komise obvykle požaduje informace o provedení „rozhodnutí o

⁴⁷ Článek 7 odst. 4 Nař. (ES) 659/1999.

⁴⁸ Článek 7 odst. 5 Nař. (ES) 659/1999

⁴⁹ Článek 10 odst. 1 Nař. (ES) 659/1999.

⁵⁰ Článek 11 odst. 1 Nař. (ES) 659/1999.

⁵¹ Článek 10 odst. 2 Nař. (ES) 659/1999.

⁵² Článek 14 odst. 1 Nař. (ES) 659/1999.

⁵³ Článek 14 odst. 2 Nař. (ES) 659/1999.

navrácení veřejné podpory“ do dvou měsíců od data vydání rozhodnutí), může Komise předat tuto záležitost přímo Evropskému soudnímu dvoru (Článek 88 odst. 2 Smlouvy).

4. Režim smlouvy o přistoupení ČR k EU

V ustanovení Přílohy IV. Smlouvy o přistoupení, (3. kapitola, bod 4) je stanoven zvláštní režim pro existující veřejné podpory v oblasti dopravy.

V tomto ustanovení je stanoveno, že pokud jde o veřejné podpory v odvětví dopravy, považují se režimy veřejných podpor a individuální veřejné podpory, které nabyly účinku v novém členském státě přede dnem přistoupení a jsou stále použitelné i po tomto dni, za existující veřejné podpory ve smyslu čl. 88 odst. 1 Smlouvy do konce třetího roku po dni přistoupení, za předpokladu, že byly do čtyř měsíců ode dne přistoupení sděleny Komisi. Tímto ustanovením nejsou dotčeny postupy týkající se existujících veřejných podpor stanovené v článku 88 Smlouvy. V tomto případě je ale třeba nejpozději do tří let od přistoupení upravit veřejné podpory, které se považují za existující veřejné podpory tak, aby byly v souladu s pokyny Komise. Z tohoto důvodu je třeba vypracovat seznam, kterých veřejných podpor se bude daná povinnost týkat, a včas provést příslušná opatření.